

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
HRVATSKOM SABORU
ZA 2006. GODINU**

Zagreb, listopad 2007.

Sadržaj

Uvod3

Osnovni podaci o radu Povjerenstva.....4

Vodenje registra.....5

Odluke Povjerenstva

Odluka 1. – dužnosnik Dragan Primorac.....7

Odluka 2. – dužnosnik Srećko Ferenčak.....8

Odluka 3. – dužnosnik Ivan Čehok.....8

Odluka 4. – dužnosnik Radimir Čačić.....10

Odluka 5. – dužnosnik Pavo Klarić.....10

Odluka 6. – dužnosnik Zdenko Mičić..... 11

Odluka 7. – dužnosnik Anto Đapić.....11

Odluka 8. – dužnosnik Ivan Jakovčić.....12

Odluka 9. – dužnosnik Ivan Dabo..... 13

Odluka 10. – obnašatelj javne dužnosti Željko Jerkov.....14

Odluka 11. – dužnosnik Josip Posavec.....14

Odluka 12. – obnašateljica javne dužnosti Tatjana Holjevac.....15

Mišljenja Povjerenstva..... 15

Mišljenje 1. -pojam sukoba interesa.....15

Mišljenje 2. - povezane osobe.....16

Mišljenje 3. – članstvo u trgovačkom društvu..... 16

Mišljenje 4. – istodobno obnašanje dužnosti.....16

Mišljenje 5.- obnašatelji javne dužnosti (čl. 21. st. 3. Zakona)10.....17

Mišljenje 6. – akt kolektivnog tijela i osobna odgovornost dužnosnika...17

Mišljenje 7. - druga javna dužnost i materijalna primanja dužnosnika....17

Mišljenje 8. – sadržaj obveze ponošenja izvješća o imovini.....17

Iskustva Povjerenstva u primjeni Zakona i zaključci.....18

**Program-Plan jačanja mjera sprječavanja sukoba interesa
i Izvješće Povjerenstva Nacionalnom vijeću za praćenje
provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije o
poduzetim mjerama vezanim uz praćenje provedbe
Nacionalnog programa suzbijanja korupcije 2006.-2008..21**

Zaključna napomena o radu Povjerenstva.....28

1.Uvod

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa je tijelo javne vlasti, osnovano Zakonom o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti (čl. 16. st. 1, - Narodne novine, broj 163/03, 94/04, 48/05, 141/06, u daljem tekstu: Zakon).

Pravni izvori za institut sprječavanja sukoba interesa su Zakon te Pravilnik Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa o unutarnjem ustroju i postupku (Narodne novine, broj 86/05, u daljem tekstu : Pravilnik).

Povjerenstvo se sastoji od 7 članova, koje imenuje Hrvatski sabor (čl. 16. st. 2. Zakona). Četiri člana Povjerenstva su iz redova zastupnika Hrvatskog sabora, a ostali članovi su ugledni javni djelatnici (čl. 16. st. 3. Zakona).

Povjerenstvo, uz gore navedene propise, djeluje i na temelju dobrih običaja, političke odgovornosti i vjerodostojnosti dužnosnika (čl. 17. st. 1. Zakona).

Osnovne zadaće Povjerenstva su: vođenje registra dužnosnika, sa sadržajem i na način propisan Zakonom (čl. 7, 7a, 8, 10, 11, 12, 14. i 15. Zakona), davanje mišljenja dužnosnicima je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti (čl. 5. st. 1. Zakona) te odlučivanje o tome je li određeno djelovanje ili propust povreda odredbi Zakona (čl. 17. st. 3. Zakona).

Obveza Povjerenstva da Hrvatskom saboru jednom godišnje podnosi izvješće o svome radu utvrđena je člankom 17. st. 5. Zakona.

Izvješće Povjerenstva o radu u 2006. godini je drugo izvješće koje podnosi aktualni sastav Povjerenstva i istodobno drugo izvješće Povjerenstva Hrvatskom saboru uopće, od kada je Zakonom utvrđena obveza Povjerenstva na njegovo podnošenje.

Povjerenstvo je prigodom sastavljanja ovoga izvješća uzelo u obzir primjedbe, iznesene u raspravi o prethodnom izvješću u Hrvatskom saboru, na sve dijelove sadržaja prethodnog izvješća, koje su po mišljenju Povjerenstva u načelnim i u konkretnim aspektima relevantne za sastavljanje ovoga izvješća.

Povjerenstvo napominje da je ovo izvješće, unatoč nazivu, kao i izvješće za 2005. godinu, donekle šire u smislu vremenskog razdoblja na koje se odnosi. Naime, njime je obuhvaćen rad Povjerenstva od početka kalendarske godine 2006. (isključujući onaj dio rada Povjerenstva koji je već obuhvaćen izvješćem za 2005.) pa do konca srpnja 2007. Razlozi za ovakav način koncipiranja akta koji Povjerenstvo upućuje Hrvatskom saboru identični su onima, koji su navedeni i u prethodnom izvješću: radi se o predmetima (aktivnostima Povjerenstva), započetim i dijelom završenim u 2006. godini, pa bi snaga argumenta za njihovo uključivanje u ovo izvješće, budući da su u 2006. godini započeti (i formalnogički gledano) bila barem jednaka kao i za njihovo potpuno izostavljanje (jer u istoj godini nisu i dovršeni). No u svjetlu smisla i svrhe Zakona, i u kontekstu načela Zakona, koje govori da je adresat ovoga izvješća ne samo Hrvatski sabor nego i javnost Republike Hrvatske (građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba), a budući da načelo javnosti uvijek podrazumijeva i aktualnost, kao i u kontekstu (izvjesne) mogućnosti da sastav Povjerenstva bude bitno drugačiji prigodom imenovanja članova Povjerenstva iz redova zastupnika Hrvatskog sabora (što je zadaća novog saziva Hrvatskog sabora nakon parlamentarnih izbora, pa bi se novim članovima nametala obveza izvješćivanja o razdoblju u kojem nisu sudjelovali u radu Povjerenstva), Povjerenstvo ocjenjuje ovakav način koncipiranja godišnjeg izvješća jedino primjerenim.

U odnosu na prethodno izvješće, Povjerenstvo je promijenilo način prezentiranja predmeta dužnosnika, u kojima su vođeni postupci odlučivanja o sukobu interesa. Dok je naime izvješće za 2005. godinu sadržavalo, u spomenutom kontekstu, za svaki pojedini slučaj

odlučivanja o sukobu interesa, samo popis dokaznih sredstava na temelju kojih je Povjerenstvo odlučivalo i izreku (dispozitiv) odluke, ovo izvješće u svojem tekstu sadrži i naglaske problematike s kojom se Povjerenstvo susretalo prigodom odlučivanja (u smislu tumačenja propisa, njihove primjene, ali i eventualne potrebe da se propisi koji reguliraju sprječavanje sukoba interesa izmjene ili dopune). U privitku teksta izvješća, Povjerenstvo prilaže integralne tekstove odluka, donesenih u razdoblju na koje se izvješće odnosi.

Razlozi za takav način predstavljanja rada Povjerenstva nalaze se dijelom u činjenici da Povjerenstvo, nažalost, još uvijek nije u mogućnosti objaviti svoje odluke u virtualnom obliku, i time ispuniti svoju obvezu utvrđenu Zakonom i Pravilnikom, a dijelom i stoga što niti jedan dužnosnik kojemu je Povjerenstvo svojom odlukom utvrdilo sukob interesa i kao sankciju utvrdilo obvezu objave odluke o vlastitom trošku u javnom glasilu nije ispunio tu svoju obvezu. Povjerenstvo je uvjeren da činjenicu što je zbog ovakvog načina predstavlja predmeta odlučivanja o sukobu interesa ovo izvješće donekle opsežnije nego prethodno dostatno kompenzira druga, važnija činjenica - da Povjerenstvo na taj način postupa sukladno ključnom načelu zakona o sprječavanju sukoba interesa.

2. Osnovni podaci o radu Povjerenstva

Povjerenstvo je u razdoblju na koje se odnosi izvješće održalo 9 sjednica sa 47 točaka dnevnog reda te dva stručna sastanka.

Sukladno podacima iz predmeta dužnosnika i predmeta o sukobu interesa, Povjerenstvo je tijekom 2006. i u prvih 7 mjeseci 2007. godine zaprimilo 138 podnesaka (zahtjeva za pokretanje postupka odlučivanja o sukobu interesa odnosno prijedloga za pokretanje postupka i zahtjeva za mišljenjem Povjerenstva).

Od ukupnog broja podnesaka kojim se zahtijeva odnosno predlaže postupanje (donošenje odluke ili mišljenja), 39 zahtjeva i prijedloga odnosi se na dužnosnike državne razine, a 99 na dužnosnike regionalne (područne) i lokalne samouprave odnosno na druge osobe koje obnašaju javne dužnosti.

Od navedenog ukupnog broja podnesaka, pretežu zahtjevi odnosno prijedlozi za pokretanje postupaka odlučivanja o sukobu interesa (105 zahtjeva odnosno prijedloga), dok se manji dio odnosi na zahtjeve za mišljenjem Povjerenstva.(ukupno 33 zahtjeva).

Od ukupnog broja podnesaka kojima se zahtijeva odnosno predlaže pokretanje postupka zbog mogućeg sukoba interesa, 27 podnesaka odnosi se na dužnosnike državne razine, 96 podnesaka odnose se na dužnosnike regionalne (područne) i lokalne razine, a 15 podnesaka odnosi se na druge osobe koje (eventualno) obnašaju javne dužnosti.

Od ukupnog broja prijava mogućeg sukoba interesa, 45 je anonimnih podnositelja, a 60 prijava podnositelji su potpisali. Od podnositelja prijave za mogući sukob interesa, koji su svoj podnesak potpisali, 30 podnositelja su državni dužnosnici ili članovi političkih stranaka.

Prema vrstama dužnosti, koju obavljaju osobe prijavljene za mogući sukob interesa, 1 prijava odnosi se na predsjednika Republike Hrvatske, 1 prijava upućena je protiv predsjednika Vlade Republike Hrvatske, 13 prijave navodi mogući sukob interesa za zastupnike Hrvatskog sabora, 2 prijave odnose se na ministre, 2 na pomoćnike ministara, 4 na državne tajnike, 2 na ravnatelje državnih zavoda, 1 na pomoćnika ravnatelja državnog zavoda, 8 prijava podneseno je protiv županâ, 2 protiv zamjenika županâ, 10 se odnosi na gradonačelnike, 35 na općinske načelnike, a 27 podnesaka odnosi se na prijave mogućeg sukoba interesa protiv osobâ koje (eventualno) obnašaju druge javne dužnosti.

Tijekom razdoblja na koje se odnosi izvješće, Povjerenstvo je vodilo 12 postupaka odlučivanja o sukobu interesa. Od navedenog broja, u 8 slučajeva Povjerenstvo je donijelo

odluku kojom se dužnosniku utvrđuje sukob interesa, u 3 slučaja je utvrdilo da ne postoji situacija sukoba interesa, a u jednom postojanje sukoba interesa nije ocjenjivano, budući da se relevantna činjenična osnova odnosi na razdoblje prije negoli je Zakon stupio na snagu. Od osmero dužnosnika, kojima je utvrđen sukob interesa, 1 dužnosnik je zastupnik u Hrvatskom saboru, 3 dužnosnika obnaša dužnost župana, 1 dužnosnik je predsjednik Gradske skupštine Grada Zagreba, 1 je predsjednik Gradskog vijeća, 1 obnaša dužnost državnog tajnika u ministarstvu, a 1 je dužnosnik- općinski načelnik.

Uz predmete dužnosnika koji su okončani, trenutno se u Povjerenstvu vode 4 predmeta dužnosnika, čiji je sadržaj odlučivanje o sukobu interesa.

Budući da je Povjerenstvo u 2004. godini zaprimilo ukupno 67 zahtjeva za postupanjem, u 2005. 63 zahtjeva, u 2006. 103 zahtjeva, a u prvih sedam mjeseci 2007. 39 zahtjeva, može se zaključiti da je, za razliku od 2006. godine, u kojoj je Povjerenstvo zabilježilo nagli porast broja zahtjeva, u 2007. u znatnoj mjeri smanjen broj zahtjeva (ekstrapolira li se broj zahtjeva u prvih sedam mjeseci 2007. na godišnju razinu, dolazi se do broja od 67 zahtjeva godišnje).

Na dan 31. srpnja 2007. u Povjerenstvu se nalazi sljedeći broj podnesaka, koji zahtijevaju postupanje (iskazanih po godinama njihova zaprimanja): 43 podneska za 2004, 54 podneska za 2005, 82 podneska za 2006. i 38 podnesaka za 2007.

Zaključno valja napomenuti da Povjerenstvo u izvještajnom razdoblju nije zaprimilo niti jednu obavijest dužnosnika o utjecaju na njihovu nepristranost (čl. 14. Zakona propisuje dužnosnikovu obvezu da, bude li izložen pritisku i neprimjerenom utjecaju u obnašanju javne dužnosti, o tome bez odlaganja izvijesti tijelo koje ga je izabralo ili imenovalo i Povjerenstvo).

Čl. 11. st. 3. Zakona propisuje da, ako povjerenik (na kojega je dužnosnik obavezan prema čl. 11. st. 1. Zakona prenijeti upravljačka prava koja dotični dužnosnik ima u trgovačkom društvu na temelju vlasništva više od 0,5 % dionica, odnosno udjela) stupa putem natječaja ili na drugi način u poslovni odnos s tijelima državne vlasti ili s jedinicama lokalne samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ima upravljački udio, dužan je o takvom poslovnom događaju izvijestiti Povjerenstvo. Za pravodobnu obavijest odgovoran je i dužnosnik. I u vezi s netom citiranom odredbom Zakona, Povjerenstvo nije zaprimilo niti jednu obavijest povjerenikâ o tome da je trgovačko društvo bilo kojeg dužnosnika stupilo u poslovni odnos s navedenim tijelima javne vlasti.

2. Vođenje registra

Pravilnikom Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, o unutarnjem ustroju i postupku, određeno je da Povjerenstvo vodi sljedeće vrste predmeta i evidencija:

1. predmete dužnosnika
2. predmete o sukobu interesa
3. evidenciju mišljenja i zaključaka o pravnim stajalištima
4. evidenciju godišnjih izvješća Povjerenstva
5. evidenciju akata o kadrovskim pitanjima
6. evidenciju provedbenih propisa
7. evidenciju drugih pismena i
8. evidenciju primljenih podnesaka i otpremljenih pismena

Temeljem Zakona, gore navedenog Pravilnika Povjerenstva i zaključaka Povjerenstva, točke 1.(osim osobnih podataka), točke 3. i 4., činjenica pokrenutog postupka i donesena odluka Povjerenstva iz točke 2., te točka 6., čine javni registar i evidencije Povjerenstva.

Predmeti dužnosnika sastoje se od dva dijela: izvješća o imovini (imovinske kartice) i dokumentacije.

Izvješće o imovini u predmetu dužnosnika sadrži podatke o imovini dužnosnika, njegova bračnog druga i malodobne djece na propisanom obrascu, a dokumentacija se sastoji od izvješća dužnosnika po prestanku obnašanja dužnosti i drugih obavijesti, koje je dužnosnik obvezan dati prema Zakonu (npr. obavijest o dopuštenim naknadama i prihodima, o prijenosu upravljačkih prava na povjerenika, o primitku dara ili druge koristi, suprotno odredbama Zakona itd.).

Člankom 2. st. 1. Zakona utvrđen je krug osoba – dužnosnika - čija je temeljna obveza podnošenje izvješća Povjerenstvu s podacima o svojoj imovini, stalnim prihodima te imovini svoga bračnog druga i malodobne djece (imovinske kartice) sa stanjem na dan stupanja na dužnost, po prestanku obnašanja dužnosti i po nastanku bitne promjene u imovinskom stanju (ovo posljednje istekom godine u kojoj je promjena nastala). Nedostavljanje imovinske kartice ili navođenje neistinitih podataka je pak temeljna situacija sukoba interesa, koja je takvom definirana samim Zakonom (*ex lege*).

Ova obveza odnosi se prema čl. 2. st. 2. Zakona i na druge obnašatelje dužnosti koje imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske i Predsjednik Republike Hrvatske ako je to određeno aktom o izboru, potvrdi ili imenovanju.

Ukupno, status dužnosnika Zakon predviđa za oko 1147 osoba. Od navedene brojke, oko 533 osobe su dužnosnici državne razine, a oko 614 osoba ima status dužnosnika kao osobe koje obnašaju dužnost u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Iskazani ukupan broj dužnosnika je aproksimativan zbog relativno čestih promjena koje nastaju prestankom obnašanja dužnosti ili stupanjem na dužnost dužnosnika na razini izvršne vlasti, ali nažalost i zbog činjenice, navedene i u izvješću za 2005. godinu, da Hrvatski sabor još uvijek Povjerenstvu nije dostavio popis obnašatelja dužnosti koje imenuje ili potvrđuje.

Nasuprot početnim znatnim teškoćama, s kojima se Povjerenstvo susretalo na samom početku postupka prikupljanja dužnosnikovih izvješća (imovinskih kartica), osobito na razini dužnosnika lokalne i područne (regionalne) samouprave, u 2006. godini registar imovinskih kartica u materijalnom obliku sadržavao je imovinske kartice svih dužnosnika- obveznika Zakona. Za razliku od 2005. godine, u kojoj je Povjerenstvo pokrenulo nekoliko desetaka postupaka odlučivanja o sukobu interesa za dužnosnike, mahom lokalne razine, koji nisu u zakonskom roku ispunili svoju obvezu dostave imovinske kartice, tijekom razdoblja na koje se odnosi ovo izvješće Povjerenstvo nije vodilo niti jedan postupak odlučivanja o sukobu interesa iz navedenog razloga (u ovoj konstataciji valja dakako uzeti u obzir činjenicu da su 2005. godine bili provedeni izbori za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i svega jedan prethodni postupak utvrđivanja činjenica i okolnosti, vezanih uz dvojbu da li je imovinska kartica predsjednika Vlade Republike Hrvatske popunjena sukladno odredbama čl. 7. i 7a Zakona. U tom prethodnom postupku Povjerenstvo je, nakon što se navedeni dužnosnik odazvao pozivu Povjerenstva da dopuni imovinsku karticu, donijelo zaključak kojim je utvrdilo da je dužnosnik sadržajem dopune imovinske kartice ispunio svoju obvezu izvješćivanja o imovnom stanju u smislu čl. 7. i 7. a Zakona.

U početnom dijelu izvješća o vođenju registra istaknuto je da je registar potpun u smislu da su svi dužnosnici, pravodobnim predavanjem obavijesti o imovinskom stanju, ispunili svoju zakonsku obvezu utvrđenu čl. 7. i 7a Zakona.

Međutim, registar odnosno zbirka podataka u virtualnom obliku još uvijek nije ustrojena na način da uneseni podaci koje je Povjerenstvo obvezno objaviti sukladno Zakonu i Pravilniku (središnji dio tih podataka je upravo registar, ali bi se na stranici Povjerenstva trebale naći i zbirke akata – odluka, mišljenja, zaključaka, priopćenja, izvješća – i pravnih stajališta) budu doista i dostupni javnosti po svim modusima pretraživanja, uz istodobno automatsko ažuriranje svih unesenih podataka i primjerenu zaštitu od neovlaštenog uvida i mijenjanja

podataka. Povjerenstvo je u vezi s navedenim 17. svibnja 2007. prihvatilo ponudu računalnih stručnjaka Stručne službe Hrvatskog sabora za izradu aplikacije i web-stranice, a Tajništvo Hrvatskog sabora je dalo suglasnost za provođenje postupka.

4. Odluke Povjerenstva

U ovom dijelu izvješća navedene su dispozitivi odluka Povjerenstva, izrečeni u postupcima odlučivanja o sukobu interesa dužnosnika, kronološkim redosljedom donošenja pojedinih odluka, uz navođenje dokaza, na kojima se odluke temelje.

4.1. Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika dr. sc. Dragana Primorca

Dispozitiv odluke glasi:

Odbacuje se prijava sukoba interesa, podnesena protiv dužnosnika dr. sc. Dragana Primorca, ministra znanosti, obrazovanja i športa.

U prethodnom postupku i postupku odlučivanja o sukobu interesa Povjerenstvo je kao dokaze ocijenilo sljedeća pismena odnosno isprave: smjernice Odjela za tehnologijski razvitak i sustave Vlade RH za provedbu programa hrvatskog inovacijskog tehnologijskog razvitka (HITRA) uključivanjem domaćeg znanstvenoistraživačkog potencijala, iz travnja 2001, uputa ministra znanosti i tehnologije o načinu prijave, izvođenju i financiranju tehnologijskih istraživačko-razvojnih projekata, iz 2001, naputak Ministarstva znanosti i tehnologije o načinu prijave, izvođenju evaluacije i financiranju projekata u sklopu programa razvoja razvojnih i tehnologijskih jezgri (Program Jezgre), klasa: 381-01/03-02/23, urbroj: 533-11/829-03-2, od 2. travnja 2003, odluku Ministarstva znanosti i tehnologije o prihvaćanju projekta razvojnih i tehnologijskih jezgri (Prigram Jezgre), klasa: 381-01/03-02/43, urbroj: 533-11/407-03-9, od 19. prosinca 2003, ugovor, br. J-1-2004, klasa: 381-01/04-02/248, urbroj: 533-13-14-3, sklopljen 13. prosinca 2004. između Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Instituta Ruđer Bošković, dr. sc. Krešimira Pavelića, Opće bolnice Sv. Duh i dr. sc. Vlatka Rumenjaka te dodatak I. ugovoru J-1-2004, odluku Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa o imenovanju predsjednika i članova Tehnologijskog vijeća, klasa: 381-01/04-04/1, urbroj: 533-11/829-04-1, od 15. ožujka 2004, izjava Poliklinike Sv. Duh II o ustupanju pozicije članice Projekta razvojnih i tehnologijskih jezgri, urbroj: 01-17/1226, od 13. prosinca 2004, dopis Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Tehnologijskom vijeću, klasa: 602-01/04-01/0791, urbroj: 533-01-04-1, od 14. prosinca 2004, dopis Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa dr. sc. Vlatku Rumenjaku, klasa: 381-01/04-02/248, urbroj: 533-13-04-7, od 20. prosinca 2004, rješenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, klasa: 381-01/04-02/248, urbroj: 533-13-04-4, od 21. prosinca 2004, dopis dr. sc. Vlatka Rumenjaka Tehnologijskom vijeću od 13. siječnja 2005, dopis Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa doc. dr. sc. Daliboru Krpanu, klasa: 381-01/04-02/248, urbroj: 533-13-05-9, od 2. veljače 2005, dopis Instituta Ruđer Bošković, br. 021-876/1-2005, upućen BICRO-u i ITP-u 3. veljače 2005, odgovor BICRO-a i ITP-a na prethodni dopis, odluku Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, klasa: 381-01/04-04/2, urbroj: 533-13-04-1, od 3. veljače 2005, isječak iz Nature Publishing Group iz 2006. pod naslovom No unfairness in funding of Croatian minister's project, koji potpisuje Tehnologijsko vijeće, zaključak Tehnologijskog vijeća o provedenom nadzoru nad tehnologijskim projektom JEZGRA 23, donesen 27. siječnja 2006, zapisnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa o obavljenom unutarnjem nadzoru

tehnologijskih i znanstvenih projekata u Ministarstvu, sa stručnim obrazloženjem vezanim uz tehnologijski projekt J-23, sastavljen 28. siječnja 2006, dopis trgovačkog društva Poslovno-inovacijskog centra Hrvatske-BICRO d.o.o. Zagreb, upućen Povjerenstvu 14. veljače 2006, pretprijava projekta u programu HITRA, potprogram TEST, STIRP i JEZGRE ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, od 11. svibnja 2006, dopis Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, upućen Povjerenstvu, klasa: 381-01/06-01/2, urbroj: 533-01-06-3, od 11. svibnja 2006, test-formular za prijavu prijedloga projekta tehnologijskih i razvojnih jezgri, Program Jezgre, Samostalnog odjela za tehnologijski razvitak Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i program test- tehnologijski razvojno-istraživački projekti-formular za recenziju Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, 1-12 2006.

4.2. Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika Srečka Ferencčaka

Dispozitiv odluke glasi:

Odbacuje se zahtjev za odlučivanje o postojanju okolnosti sukoba interesa za dužnosnika Srečka Ferencčaka.

.Povjerenstvo je u postupku odlučivanja o sukobu interesa kao dokaze ocijenilo dopis Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, klasa: 022-03/05-01/2, urbroj: 531-01-05-5, od 12. svibnja 2005, s pripadajućom dokumentacijom.

4.3. Odlučivanje o sukobu interesa dužnosnika Ivana Čehoka

Dispozitiv odluke glasi:

Dužnosnik Ivan Čehok je u sukobu interesa zbog povrede odredaba čl. 1. st. 2. u vezi s čl. 3. st. 3. i čl. 4. Zakona, te odredaba čl. 6. toč. c) Zakona i čl. 6. toč. i) Zakona, jer je kao odgovorna osoba i zastupnik Grada Varaždina sudjelovao u donošenju zaključaka Gradskog poglavarstva o utvrđivanju otkupne cijene zemljišta kčbr. 3753/24 na području Grada Varaždina zvanom Ribnjak, u nekadašnjem vlasništvu Vesne Cesarec, s dužnosnikom Čehokom povezane osobe u smislu čl. 4. Zakona, po dvostruko većoj cijeni u odnosu na druge bivše suvlasnike zemljišta.

Zbog utvrđenog sukoba interesa dužnosniku Ivanu Čehoku se, sukladno odredbi članka 19. stavak 2. i 4. Zakona, izriče sankcija javnog objavljivanja odluke Povjerenstva na trošak dužnosnika u službenom glasilu Grada Varaždina i Varaždinske županije

U dokaznom postupku, provedenom sukladno članku 40. i 41. Pravilnika, Povjerenstvo je izvelo sljedeće dokaze: ispitalo je dužnosnika Ivana Čehoka, ispitalo je svjedoke Čedomila Cesarec, Mirka Cafuka, Mariju Levatić i Vesnu Cesarec te pročitalo pismena odnosno isprave u predmetu (prijavu sukoba interesa protiv dužnosnika Čehoka, br. 17/1-2004 od 25.2.2004. s privicima - dopis Upravnog odjela za financije Grada Varaždina Gradskom vijeću Grada Varaždina, klasa: 120-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-05-04-3, od 20. siječnja 2004, prospekt Varteksa, tekstilne industrije Varaždin d.d. iz rujna 2003. i letak SDP-a, neurudžbirana ponuda Vesne Cesarec Gradu za otkup zemljišta, od 12. rujna 2002, rješenje Područnog ureda za katastar Državne geodetske uprave, klasa: UP/I-932-07/02-02/00778, urbroj: 541-06-01/23-02-3, od 4. prosinca 2002, odluku Slobodne zone Varaždin d.o.o. Varaždin o imenovanju Nadzornog odbora Slobodne zone Varaždin d.o.o. Varaždin, donesenu 29. ožujka 2003, prijedlog investicije ABC Group u Varaždinu, Hrvatska, datiran 12. siječnja 2004,

pismo razumijevanja između Grada Varaždina i Varaždinske županije te ABC Group d.o.o, sastavljeno 5. ožujka 2004, zaključak Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-03-04-3, od 12. ožujka 2004, ponuda gradonačelnika Grada Varaždina Mirku Cafuku za otkup zemljišta, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-01-04-7, od 22. ožujka 2004, ponuda gradonačelnika Grada Varaždina Mariji Levatić za otkup zemljišta, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-01-04-5, od 22. ožujka 2004, ponuda gradonačelnika Grada Varaždina Danici Mitovski za otkup zemljišta, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-01-04-8, od 22. ožujka 2004, ponuda gradonačelnika Grada Varaždina Vesni Cesarec za otkup zemljišta, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-01-04-6, od 22. ožujka 2004, neurudžbirana ponuda Vesne Cesarec Gradu za cijenu otkupa zemljišta, od 29. ožujka 2004, dopis Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i uređenje prostora Grada Varaždina Mirku Cafuku, klasa: 940-01-04/01/8, urbroj: 2186-01-06-04-5, datiran 31. ožujka 2004, dopis Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i uređenje prostora, klasa: 940-01-04/01/8, urbroj: 2186-01-06-04-3, od 31. ožujka 2004, dopis Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i uređenje prostora Mariji Levatić, klasa: 940-01-04/01/8, urbroj: 2186-01-06-04-2, od 31. ožujka 2004, kupoprodajni ugovor, klasa: 940-01/04-01/8, urbroj: 2186-01-01-04-1, sklopljen između Grada Varaždina i Danice Mitovski, od 31. ožujka 2004, kupoprodajni ugovor, sklopljen između Grada Varaždina i Marije Levatić, klasa: 940-01/04-01/8, urbroj: 2186-01-01-04-3, od 31. ožujka 2004, izvod iz zapisnika 53. sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, klasa: 022-05/04-01/8, urbroj: 2186/01-03-04-2, održane 9. travnja 2004, dopis Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i uređenje prostora Grada Varaždina Upravnom odjelu za financije i javne prihode Grada Varaždina, klasa: 940-01/04-01/8, urbroj: 2186/01-06-04-6, od 14. travnja 2004, dopis Vesne Cesarec Gradu u pogledu visine cijene zemljišta, od 25. ožujka 2004, urudžbiran 23. travnja 2004, dopis gradonačelnika Vesni Cesarec, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-01-04-22, od 23. travnja 2004, dopis Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i uređenje prostora Grada Varaždina Mirku Cafuku, klasa: 940-01-04/01/8, urbroj: 2186-01-06-04-05, datiran 26. travnja 2004, izvod iz zapisnika 55. sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, klasa: 022-05/04-01/10, urbroj: 2186/01-03-04-2, održane 27. travnja 2004, izvod iz zapisnika 55. sjednice Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, održane 27. travnja 2004.-rasprava o utvrđivanju otkupne cijene zemljišta u Gospodarskoj zoni Ribnjak-točka 11.1, zaključak Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-03-04-26, od 27. travnja 2004, zaključak Gradskog poglavarstva, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-03-04-24, od 27. travnja 2004, zaključak Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-03-04-25, od 27. travnja 2004, zaključak Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, klasa: 310-01/04-01/1, urbroj: 2186/01-03-04-23, od 27. travnja 2004, službeni zabilješku, sastavljen u prostoriji Gradskog poglavarstva Grada Varaždina, klasa: 310-014-01/1, urbroj: 2186/01-01-04-27, dana 27. travnja 2004, dopis Vesne Cesarec Gradskom poglavarstvu, poslan i urudžbiran 28. travnja 2004, kupoprodajni ugovor, klasa: 940-01/04-01/8, urbroj: 2186-01-01-04-1, sklopljen između Grada Varaždina i Mirka Cafuka, od 4. svibnja 2004, tekst kupoprodajnog ugovora, klasa: 940-01/04-01/8, urbroj: 2186-01-01-04-2, s datumom 11. svibnja 2004, dopis Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i uređenje prostora Grada Varaždina Mirku Cafuku, klasa: 940-01/04-01/8, urbroj: 2186-01-06-04-7, od 12. svibnja 2004, odluku Slobodne zone Varaždin d.o.o. Varaždin o izmjeni odluke o imenovanju Nadzornog odbora Slobodne zone Varaždin d.o.o. Varaždin, donesenu 14. svibnja 2004, neurudžbirani dopis Vesne Cesarec Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti i uređenje prostora Grada Varaždina od 19. svibnja 2004, relevantne članke iz tiska, dokumentaciju koja se odnosi na pravni temelj vlasništva Marije Levatić nad relevantnom nekretninom- dopunsko rješenje Službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove Ureda državne uprave u Varaždinskoj županiji, klasa: UP/I-942-05/97-01/82R:B:J: urbroj: 2186-05-05-02-35, od 21. svibnja 2002, potvrda Komisije za osnivanje- obnavljanje zemljišnih knjiga za k.o. Varaždin od 4. studenog 2002, rješenje Zemljišno-knjižnog odjela Općinskog suda u Varaždinu o dozvoli raspisa, br. RZ.2480/2002. od 26. studenog 2002, prijedlog za upis prava vlasništva Zemljišno-knjižnom odjelu Općinskog suda u Varaždinu po punomoćniku javnom bilježniku, posl. br. OU-212/2003-1, od 7. kolovoza 2003, potvrda Komisije za osnivanje-obnavljanje zemljišnih knjiga k.o. Varaždin od 11. kolovoza 2003 i rješenje o dozvoli uknjižbe prava vlasništva Zemljišno-knjižnog odjela Općinskog suda u Varaždinu, br. RZ1078/2004. od 9. lipnja 2004, kupoprodajni ugovor, klasa: 940-01/04-01/8, urbroj: 2186-01-01-04-2, sklopljen između Grada Varaždina i Vesne Cesarec, od 11. kolovoza 2004, dopis Upravnog odjela za komunalne djelatnosti i uređenje prostora Grada Varaždina, klasa: 940-

01/04-01/23, urbroj: 2186-01-01-04-2, od 6. rujna 2004 dopis dr. sci. Josipa Sudeca Povjerenstvu, od 11. srpnja 2006. i pismo dužnosnika Čehoka članovima Povjerenstva.

4.4. Odlučivanje o sukobu interesa dužnosnika Radimira Čačića

Dispozitiv odluke glasi:

- 1. Dužnosnik Radimir Čačić, župan Varaždinske županije i bivši ministar javnih radova, obnove i graditeljstva, nalazi se u sukobu interesa jer je prekršio odredbe čl. 1. st. 2. Zakona u vezi s čl. 3. st. 3. Zakona te čl. 6. st. 1. toč. g) i i) Zakona, jer je kao dužnosnik, ministar javnih radova, obnove i graditeljstva te predsjednik Upravnog vijeća Agencije za promet nekretninama utjecao na dobivanje poslova trgovačkih društava koja su s njim interesno povezana, posredstvom tijela kojima je bio na čelu. Dakle, dužnosnik je koristio javnu dužnost za osobni probitak (čl. 3. st. 3. Zakona), jer je utjecao na sklapanje pravnih poslova kako bi postigao osobni probitak (čl. 6. st. 1. toč. g) i i) te se našao u situaciji u kojoj privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti (čl. 1. st. 2. Zakona).**
- 2. Dužnosnik iz toč. 1. izrjeke ove odluke nalazi se u sukobu interesa, jer je prekršio odredbu čl. 11. st. 3. Zakona, budući da povjerenik iz čl. 11. st. 1. Zakona nije ispunio svoju obvezu izvješćivanja Povjerenstva o stupanju u poslovni odnos s ministarstvom javnih radova, obnove i graditeljstva, za što sukladno čl. 11. st. 3. Zakona odgovara i dužnosnik.**
- 3. Dužnosniku iz toč. 1. i 2. izrjeke ove odluke izriče se, sukladno odredbi čl. 19. st. 2. i 4. Zakona, sankcija javnog objavljivanja ove odluke na trošak dužnosnika u službenom glasilu Varaždinske županije.**

Navedenu odluku Povjerenstvo je donijelo nakon provedenog dokaznog postupka odnosno čitanja zahtjeva dužnosnika od 26. veljače 2004, sporazuma o povjeravanju dijela stručno-tehničkih poslova u vezi s izgradnjom stanova u okviru programa društveno poticane stanogradnje od 11. travnja 2002, punomoći pomoćnicima ministra Alenki Košiša Čičin-Šajn i Željku Grzunovu, potpisane od direktora APN bez datuma, izvješća Državnog ureda za reviziju o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo od 16. srpnja 2004, knjigovodstvenog vještačenja na oklnost individualnog vlasništva u trgovačkim društvima stalnog sudskog vještaka za knjigovodstvo, računovodstvo i financije Zdenka Oručevića od 20. lipnja 2005, izvješća izvjestitelja u predmetu o postupku utvrđivanja mogućeg sukoba interesa od 5. rujna 2005, dopisa Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva od 12. rujna 2005. i 19. rujna 2005, izvješća Ureda Povjerenstva o postupku utvrđivanja mogućeg sukoba interesa od 10. veljače 2006, dopisa APN-a od 12. srpnja 2006, dopisa dužnosnika od 14. rujna 2006, pismenog očitovanja dužnosnika od 27. rujna 2006, komentare na navedeno pismeno očitovanje dužnosnika Ureda Povjerenstva od 14. prosinca 2006, i drugih isprava te ispitivanja dužnosnika u postupku pred Povjerenstvom 5. prosinca 2006.

Dužnosnik je 1. veljače 2007. podnio zahtjev za zaštitu Ustavom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda Upravnom sudu Republike Hrvatske. Postupak pred Sudom je u tijeku.

4.5 Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika Pavu Klarića

Dispozitiv odluke glasi:

1. Dužnosnik Pavo Klarić, općinski načelnik Općine Gornji Bogičevci, u sukobu je interesa zbog povrede odredaba čl. 1. st. 2. Zakona, u vezi s čl. 3. st. 3. Zakona i čl. 4. Zakona te odredaba čl. 6. toč. b) I G) Zakona, jer je svojim djelovanjem u svojstvu dužnosnika, kršeći načelo jednakosti pred zakonom i utječući na odluke Općinskog vijeća Općine gornji Bogičevci, omogućio prijam u radni odnos u upravno tijelo Općine vlastitoj supruzi.

Povjerenstvo je u postupku izvelo dokaze čitanjem prijave podnositelja prijedloga od 16. siječnja 2006, odluke Općine o raspisivanju natječaja za prijam djelatnika u radni odnos od 25. listopada 2005, zapisnika sjednice Povjerenstva za prijam u radni odnos od 14. studenog 2005, obavijest o rezultatima natječaja, klasa: 322-01-01/05-03/07, urbroj: 2178/18-03/05-05, od 6. prosinca 2005, rješenja o prigovoru na rješenje o imenovanju pročelnika Jedinog upravnog odjela, klasa: 322-01-01/05-03/07, urbroj: 2178/18-03-05-07, od 27. prosinca 2005, anonimne prijave od 26. siječnja 2006, kao i očitovanja dužnosnika, klasa: 022-01/06-01/01, urbroj: 2178/18-01-06-86, od 15. prosinca 2006.

4.6. Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika Zdenka Mičića

Dispozitiv odluke glasi:

1. Dužnosnik Zdenko Mičić, državni tajnik za turizam u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka, nalazi se u sukobu interesa, budući da je prekršio odredbe čl. 11. st. 5. i st. 6. Zakona, činjenicom obnašanja dužnosti predsjednika Nadzornog odbora trgovačkog društva Liburnia Riviera Hoteli d.d. i temeljem činjenice da se navedeno trgovačko društvo ne nalazi na popisu trgovačkih društava od posebnog državnog interesa.

2. Poziva se dužnosnik iz toč. 1. ove odluke da u roku od 30 (trideset) dana svoje djelovanje uskladi s odredbama ovog Zakona.

U provedenom dokaznom postupku Povjerenstvo je pročitalo pismenu izjavu dužnosnika Povjerenstvu od 7. srpnja 2006. i 15. rujna 2006. te izvršilo uvid u Odluku Hrvatskog sabora o popisu trgovačkih društava od posebnog državnog interesa.

Dužnosnik je postupio u skladu s toč. 2. odluke i time razriješio sukob interesa.

4.7. Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika Antu Đapića

Dispozitiv odluke glasi:

Dužnosnik Anto Đapić, gradonačelnik Grada Osijeka, nije povrijedio odredbe Zakona te se ne nalazi u situaciji sukoba interesa činjenicom da je kao potpredsjednik NK Osijek putovao na nogometnu utakmicu Arsenal - Dinamo u London.

U provedenom postupku, Povjerenstvo je kao dokaze relevantne za odluku, ocijenilo dužnosnikovo očitovanje Povjerenstvu, od 21. prosinca 2006. i dopis NK Dinamo Nogometnom klubu Osijek, od 11. kolovoza 2006. te odgovarajuće napise u javnim glasilima.

4.8. Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika Ivana Jakovčića

Dispozitiv odluke glasi:

Dužnosnik Ivan Jakovčić, župan Istarske županije, nalazi se u sukobu interesa zbog povrede odredaba čl. 1. st. 3. Zakona, u vezi s čl. 3. st. 3. Zakona i čl. 6. toč. i) Zakona, jer je, koristeći položaj dužnosnika utjecanjem na odluku izvršne vlasti Grada Poreča, kupio nekretninu u vlasništvu Grada Poreča na način da je natječaj za prodaju nekretnine proveden 2002. godine, a kupoprodajni ugovor sklopljen, i kupoprodajna cijena za nekretninu plaćena, dvadesetjedan mjesec nakon provedenog natječaja, 2004. godine, te je na taj način, stjecanjem navedene povlastice, pogodio vlastitom privatnom interesu.

U provedenom postupku Povjerenstvo je izvelo dokaze ispitivanjem dužnosnika Jakovčića, koje je provedeno na 21. sjednici Povjerenstva, čitanjem očitovanja svjedoka Vesne Kordić i Josipa Marasa, kao i čitanjem isprava, koje čine spis predmeta dužnosnika i to: prijedlog za pokretanje postupka za odlučivanje o sukobu interesa od 17. ožujka 2006, članak Glasa Istre online od 16, 17, 21. i 22. ožujka 2006. prilog ispravi broj dva protiv istarskog župana Ivana Jakovčića od 30. ožujka 2006, dopis Vesne Kordić dužnosniku od 1. srpnja 2004, komparativni prikaz podataka o postupku kupoprodaje za gđu. Djulli Aliu i dužnosnika, koji je pripremila redakcija Glasa Istre, dopis punomoćnice dužnosnika, odvjetnice Sofije Kovačev, Poglavarstvu Grada Poreča od 8. listopada 1999, dopis Odjela za gradsku samoupravu, upravu, opće, pravne i imovinske poslove Gradske uprave Grada Poreča, klasa: 370-03/99-01/30, urbroj: 2167/01-02-99-2 punomoćnici dužnosnika od 12. listopada 1999, dopis punomoćnice dužnosnika Poglavarstvu Grada Poreča od 10. veljače 2000, zapisnik Komisije za pripremu prijedloga za promet nekretnina u vlasništvu Grada Poreča od 14. lipnja 2000, dopis Odsjeka za pravne i imovinske poslove Odjela za gradsku samoupravu, upravu, opće, pravne i imovinske poslove Gradske uprave Grada Poreča, klasa: 370-03/00-01/9, urbroj: 2167/01-02-00-2 punomoćnici dužnosnika od 3. listopada 2000, dopis punomoćnice dužnosnika Komisiji za prodaju Grada Poreča od 9. listopada 2000, dopis Upravnog odjela za društvene djelatnosti, upravne, opće, pravne i imovinske poslove Grada Poreča Gradskom poglavarstvu, klasa: 947-02/ 02-01/ 26, urbroj: 2167/01-02-02-1, od 10. listopada 2002, natječaj za prikupljanje pismenih ponuda za prodaju nekretnina u vlasništvu Grada Poreča, klasa: 947-02/02-01/2, urbroj: 2167/01-08-02-2 od 15. listopada 2002, zaključak Gradskog poglavarstva Grada Poreča, klasa: 947-02/02-01/2, urbroj: 2167/01-08-02-2 od 15. listopada 2002, oglas o prodaji nekretnine u Glasu Istre od 28. listopada 2002, ponuda dužnosnika na natječaj za prodaju nekretnine od 5. studenoga 2002, odluka o najpovoljnijim ponuditeljima Gradskog poglavarstva Grada Poreča, klasa: 947-02/02-01/2, urbroj: 2167/01-08-02-2 od 10. prosinca 2002, dopis Odsjeka za pravne i imovinske poslove Upravnog odjela za društvene djelatnosti, upravne, opće, pravne i imovinske poslove Grada Poreča Gradskom poglavarstvu, klasa: 947-02/02-01/26, urbroj: 2167/01-02-02-01 od 21. studenoga 2002, dopis Vesne Kordić gradonačelniku od 1. srpnja 2004, ugovor o kupoprodaji nekretnine između Grada Poreča i dužnosnika, sklopljen 5. srpnja 2004, očitovanje dužnosnika od 24. svibnja 2006, očitovanje Edija Štifanića, gradonačelnika Grada Poreča, klasa: 052-01/06-01/2, od 26. svibnja 2006, 31. listopada 2006, očitovanje svjedoka Josipa Marasa, vijećnika Gradskog vijeća Grada Poreča od 3. studenoga 2006, izvješće Ureda Povjerenstva, broj U-PSI-SI-28/06

od 28. travnja 2006 i broj U-PSI-SI-28/06 od 17. siječnja 2007, očitovanje svjedoka, pročelnice Ureda za društvene djelatnosti, socijalnu skrb i zdravstvenu zaštitu Grada Poreča, Vesne Kordić, klasa: 052-01/06-01/3, urbroj: 2167/01-02-06-2, od 26. svibnja 2006. i klasa: 052-01/06-01/3, urbroj: 2167/01-04-06-04, od 4. prosinca 2006, kao i drugih isprava u spisu predmeta dužnosnika.

4.9. Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika Ivana Dabu

Dispozitiv odluke glasi:

Dužnosnik Ivan Dabo, gradonačelnik Grada Novalje, nalazi se u sukobu interesa u smislu čl. 2. st. 2. Zakona u vezi čl. 3. st. 3. Zakona, jer je koristio položaj dužnosnika utjecanjem na odluke izvršne vlasti Grada Novalje da bi interesno pogodio povezanim osobama Slavku Lončaru i Oliveru Kocijanu u postupku kupoprodaje zemljišta u vlasništvu Grada Novalje.

U provedenom postupku Povjerenstvo je, u smislu čl. 40. Pravilnika, utvrdilo sve činjenice važne za odlučivanje o tome je li dužnosnik prekršio odredbe Zakona te je u u tu svrhu izvelo dokaze ispitivanjem dužnosnika Ivana Dabe, provedeno na 22. sjednici Povjerenstva, održanoj 25. travnja 2007, te pročitalo isprave u predmetu dužnosnika, i to osobito prijavni list za katastar od 10. svibnja 2004, odluka Gradskog poglavarstva Grada Novalje, klasa: 9444-01/04-01/12, urbroj: 2125/06-01-04-1, od 12. svibnja 2004, odluka o raspisivanju, ako je navedeno u tom aktu, javnog natječaja, Poglavarstva Grada Novalje, klasa: 944-01/04-01/12, urbroj: 2125/06-04-01-1, od 17. svibnja 2004, prispjele ponude na natječaj Zlatka Prkačina od 20. svibnja 2004, Slobodana Trcola od 21. svibnja 2004, Slavka Lončara od 25. svibnja 2004. i Olivera Kocijana od 20. svibnja 2004, zapisnik stručnog povjerenstva o pregledu, ocjenjivanju i uspoređivanju ponuda te odabiru najpovoljnije ponude za prodaju zemljišta, klasa: 944-01/04-01/12, 2125/06-0104-3, od 2. lipnja 2004, odluku Gradskog poglavarstva Grada Novalje, klasa: 944-01/04-01/12, urbroj: 2125/06-01-04-4, od 4. lipnja 2004, ugovore o kupoprodaji, koje je Grad Novalja sklopio s Oliverom Kocijanom i Slavkom Lončarom 14. lipnja 2004, prijedlog Grada Novalje Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Pagu od 28. veljače 2005, javni natječaj, klasa: 940-06/05-01/1, urbroj: 2125/06-01-05-1, koji je Ured Gradskog poglavarstva Grada Novalje raspisao 7. ožujka 2005, prispjele ponude na natječaj Olivera Kocijana i Slavka Lončara, od 8. ožujka 2005, zapisnik stručnog povjerenstva o pregledu, ocjenjivanju i uspoređivanju te odabiru najpovoljnije ponude za prodaju zemljišta, klasa: 940-06/05-01/1, urbroj: 2125/06-01-05-3, od 16. ožujka 2005, odluku Gradskog poglavarstva Grada Novalje, klasa: 940-06/05-01/1, urbroj: 2125/06-01-05-4, od 1. travnja 2005, aneks ugovora o kupoprodaji, koji je Grad Novalja sklopio sa Oliverom Kocijanom i Slavkom Lončarom, od 2. prosinca 2005, odgovor Grada Novalje Povjerenstvu, klasa: 041-01/06-01/3, urbroj: 2125/06-01-06-3, od 6. prosinca 2006. te druge isprave u predmetu dužnosnika.

4.10. Odlučivanje o sukobu interesa za obnašatelja javne dužnosti Željka Jerkova

Dispozitiv odluke glasi:

Obnašatelj javne dužnosti Željko Jerkov, predsjednik Gradskog vijeća Grada Splita, nalazi se u sukobu interesa u smislu čl. 1. st. 2. Zakona, u vezi s čl. 3. st. 3. Zakona i čl. 8. st. 1. Zakona, jer mu je troškove puta, koji nije imao obilježja službenog puta, boravka u Moskvi i nazočnosti nogometnoj utakmici Rusija-Hrvatska, odigranu u Moskvi 6. rujna 2006, snosio Dmitry Zheleznyak, predsjednik Nadzornog odbora trgovačkog društva Luka d.d. iz Splita, dok je istodobno navedeno trgovačko društvo, kao pravna osoba u poslovnom odnosu s Gradom Splitom, imalo nepodmirenih novčanih obveza prema Gradu.

U prethodnom postupku i postupku odlučivanja o sukobu interesa, Povjerenstvo je, sukladno čl. 40. st. 1. Poslovnika, utvrdilo sve činjenice koje su važne za odlučivanje o tome je li dužnosnik prekršio odredbe Zakona te u tu svrhu izvelo odgovarajuće dokaze i to: pročitalo očitovanje obnašatelja javne dužnosti, klasa: 052-01/06-01/44, urbroj: 2181/01-11-01/01-06-2, od 18. listopada 2006, očitovanje podneseno putem punomoćnika, Odvjetničkog društva Hanžeković, Radaković i partneri, od 19. siječnja 2007, ispitalo obnašatelja javne dužnosti prema kojem je vodilo postupak na sjednici Povjerenstva, održanoj 25. travnja 2007, izvršilo uvid u obavijest Upravnog odjela za financije Grada Splita o dugu za komunalnu naknadu Luke d.d. Split, sa stanjem na dan 31. kolovoza 2006, od 17. siječnja 2007, u itinerar puta u Moskvu, koji je pripremila trgovačko društvo Portus Adria d.o.o. 4. rujna 2006. te u druge isprave u predmetu obnašatelja javne dužnosti.

4. 11. Odlučivanje o sukobu interesa za dužnosnika Josipa Posavca

Dispozitiv odluke glasi:

Odbija se prijava sukoba interesa, podnesena protiv dužnosnika Josipa Posavca, župana Međimurske županije.

U provedenom postupku Povjerenstvo je izvelo dokaze čitanjem isprava u predmetu i to: prijave sukoba interesa od 11. travnja 2006. i 5. listopada 2006, rješenje Trgovačkog suda u Varaždinu, broj VIII Tt-00/597, od 31. prosinca 2004, dopisa Muzeja Međimurja Čakovec Županijskom poglavarstvu Međimurske županije, broj 230/06, od 26. rujna 2006, zaključka Poglavarstva Međimurske županije, klasa: 612-0506-03/4, urbroj: 2109/1-03-06-02, od 11. listopada 2006, izvotka iz Sudskog registra trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj, dopisa Hrvatske radiotelevizije, Hrvatske televizije-Dopisništva Čakovec, od 12. listopada 2006. i 17. listopada 2006, dopisa Muzeja Međimurja Čakovec Povjerenstvu, broj 3/07, od 9. siječnja 2007, potvrde Ministarstva financija-Porezne uprave, Područne uprave Čakovec, Ispostave Čakovec, klasa: 034-04/2007-001/00320, urbroj: 513-007-20/01/2007-01, od 12. siječnja 2007, rješenja Trgovačkog suda u Varaždinu, posl. broj: IV ST-30/07-6, od 2. travnja 2007, dopisa Muzeja Međimurja Čakovec, broj 52/07, od 16. travnja 2007, specijalne punomoći, koji je dužnosnik dao 13. lipnja 2006. i drugih isprava u predmetu dužnosnika.

4.12. Odlučivanje o sukobu interesa za obnašateljicu javne dužnosti Tatjanu Holjevac

Dispozitiv odluke glasi:

1. Dužnosnica Tatjana Holjevac, predsjednica Gradske skupštine Grada Zagreba, nalazi se u sukobu interesa temeljem činjenice da je kao osoba koja obnaša javne dužnosti u smislu čl. 21. st. 3. Zakona, a protivno odredbi čl. 11. st. 5. i st. 7. Zakona, članica Nadzornog odbora trgovačkog društva Elka Kabeli d.o.o.

2. Dužnosnica iz toč. 1. ove odluke poziva se da svoje djelovanje uskladi s odredbama Zakona te da o tome u roku od u roku od 15 (petnaest) dana izvijesti Povjerenstvo.

Povjerenstvo je u dokaznom postupku pročitalo dopis dužnosnice, klasa: 021-01/06-01/28, urbroj: 251-01-02-06-1, od 25. listopada 2006. te izvršilo uvid u pravne propise Grada Zagreba.

Mišljenja Povjerenstva

Prema intenciji zakonodavca, pa sukladno tome i prema smislu i svrsi zakona o sprječavanju sukoba interesa, mišljenja Povjerenstva predstavljaju temeljni pravni instrument sprječavanja (prevencije) sukoba interesa.

Baš iz tog razloga, Zakon u čl. 5. st. 1. utemeljuje obvezu dužnosnika (obnašatelja javne dužnosti) da u slučaju dvojbe o tome je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti, da zatraže mišljenje Povjerenstva. Ovoj obvezi dužnosnika korespondira i obveza Povjerenstva da po svakom takvom zahtjevu i postupi.

Stoga će u tekstu koji slijedi Povjerenstvo dati pregled za razumijevanje primjene Zakona bitnih mišljenja Povjerenstva, ne slijedeći samo zahtjev za formalnošću samog akta kao kriterija za njegovo uključivanje u ovaj dio izvješća, odnosno uključujući i neformalne odgovore podnositeljima upita (jer se Povjerenstvu vrlo često s takvim upitima obraćaju i građani, koji nisu formalno ovlašteni na podnošenje zahtjeva, tijela državne vlasti itd.), kao i tumačenja primjene pojedinih odredaba Zakona, koji su dio pravne osnove za donesene odluke Povjerenstva, jer su i navedeni odgovori Povjerenstva, najšire uzevši, pravna stajališta o primjeni Zakona, odnosno *de facto* mišljenja za svaki budući pojedini slučaj koji je prema činjenicama i okolnostima moguće ocijeniti i formalno na isti način, na koji je to Povjerenstvo već učinilo neformalno.

Slijede pojedini predmeti:

1. Sukob interesa je i takva situacija u kojoj se utvrđene konkretne činjenice i okolnosti mogu prosječnim racionalnim postupkom zaključivanja ocijeniti kao činjenice i okolnosti koje su mogle utjecati na nepristranost dužnosnika.

Suprotno često krivo (preusko) interpretiranoj definiciji sukoba interesa, i racionalna percepcija o mogućnosti da je okolnost sukoba interesa nastala, također predstavlja situaciju sukoba interesa. I sam Zakon je koncipiran tako da je dužnosnik obavezan svoje ponašanje

urediti na način da se izbjegne svaka mogućnost da se određene okolnosti **ocijene** kao sukob interesa, bez obzira na to da li je sukob interesa doista i nastao (npr. konkretne okolnosti primanja dara u vrijednosti iznad 500,00 kn ne moraju nužno u svakom slučaju značiti da je njegovim primanjem doista i ostvaren utjecaj na nepristranost dužnosnika, ali ga takvim, upravo prema gore navedenom načelu, unaprijed ocijenjuje zakonodavac i dosljedno tome unaprijed zabranjuje).

2. S dužnikom povezane osobe su i pravne, a ne samo fizičke osobe, a odnos povezanosti ne mora biti neposredan.

Polazna točka za ocjenu da li je poštovano načelo zaštite javnog interesa uvijek je sam javni interes, kao interes cjeline u odnosu na svaki drugi interes koji se u odnosu na javni interes pojavljuje kao partikularni (a može biti interes pojedine fizičke, ali i pravne osobe, a sa stajališta svrhe Zakona čak i drugi javni interes-primjerice jedne upravopolitičke jedinice, premda Povjerenstvo ovdje ističe da je ovo moguće bolje normativno istaknuti).

Koliko god se činilo da je jasno kako povezanost sa osobama čijim privatnim interesima dužnosnik pogoduje ne mora biti neposredna, tu su okolnost dužnosnici često isticali kao, po njihovu mišljenju, opravdavajuću. Međutim, ona ne mijenja kvalifikaciju dužnosnika kao osobe odgovorne prema Zakonu.

3. Dužnosnik ne može, prema odredbi čl. 11. st. 5. Zakona, istodobno biti članom uprave trgovačkog društva.

Dužnosnik koji obavlja poslove direktora trgovačkog društva obvezan je u smislu čl. 11. st. 1. Zakona svoja upravljačka prava u dotičnom trgovačkom društvu prenijeti na povjerenika.

Ako trgovačko društvo, u kojem dužnosnik ima 0,5 % i više dionica odnosno udjela stupa u poslovni odnos s jedinicom lokalne samouprave, dužnosnik odnosno povjerenik je obvezan o takvom poslovnom događaju u smislu čl. 11. st. 3. Zakona obavijestiti Povjerenstvo.

Dužnosnik jedinice lokalne samouprave, koja s trgovačkim društvom, povezanim s dužnikom, započinje postupak stupanja u poslovni odnos, obvezan je izričito i dokumentiranom osobnom izjavom izuzeti se iz tog postupka.

U kontekstu gore navedenog mišljenja valja napomenuti, da Povjerenstvo tijekom vremena na koje se izvješće odnosi, nije dobilo niti jednu obavijest o stupanju trgovačkih društava, povezanih s dužnosnicima, u poslovni odnos s tijelima državne vlasti ili s jedinicama lokalne samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ima upravljački udio.

4. Istodobno obnašanje dužnosti pomoćnika ministra i općinskog načelnika ne predstavlja situaciju sukoba interesa u smislu odredaba Zakona.

Povjerenstvo je u obrazloženju mišljenja napomenulo da je odredbom čl. 10. st. 1. Zakona propisano da za vrijeme obnašanja javne dužnosti dužnosnik smije prihvatiti drugu javnu dužnost uz suglasnost tijela, koje ga je imenovalo, pod uvjetom, utvrđenim u čl. 9. Zakona (zabrana primanja druge plaće).

U pogledu inkompatibiliteta prema odredbama drugih zakona, Povjerenstvo je uputilo na odredbe čl. 6. st. 2. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine broj: 75/93, 92/96, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 190/03 i 199/03) i čl. 5. st. 2. Zakona o izboru članova

predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine broj 44/05-pročišćeni tekst).

5. Predsjednik gradskog vijeća, predsjednik Gradske skupštine Grada Zagreba i predsjednik županijske skupštine predstavljaju funkcije, čiji su nositelji osobe koje obnašaju javne dužnosti u smislu čl. 21. st. 3. Zakona te stoga osobe na koje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe čl. 3. – 6, 8. – 11. i 14. Zakona.

Radi se o primjeni svih bitnih odredaba zakona o sprječavanju sukoba interesa, osim obveze izvješćivanja o imovnom stanju i drugim prihodima. Mišljenje je Povjerenstva da se i u navedenim slučajevima radi o javnim dužnostima čiji je sadržaj u bitnom blizak sadržaju dužnosničkih prava i obveza (pa prema tome postoje i slične mogućnosti nastanka okolnosti sukoba interesa).

Čl. 21. st. 3. Zakona interesantan je u pogledu definiranja konačnih granica obuhvata osoba koje se mogu povesti pod pojam obnašatelja javne dužnosti, o čemu će više riječi biti u zaključnom dijelu izvješća.

6. Činjenica da je situacija sukoba interesa nastala (i) kao posljedica odluke (akta) kolektivnog tijela, ne mijenja činjenicu osobne odgovornosti dužnosnika koji je član ili čak čelnik toga tijela.

Povjerenstvu su naime dužnosnici prema kojima se vodio postupak ili koji su tražili mišljenje Povjerenstva opetovano nudili tu činjenicu kao argument u korist nepostojanja vlastite odgovornosti. Taj argument ne stoji : osobna odgovornost je utvrđena Zakonom i na načelnoj razini, a i na konkretnoj razini pojedinih zabranjenih djelovanja dužnosnika bi se moglo istaknuti da takvo djelovanje, samo za sebe, prestavlja zlouporabu posebnih prava dužnosnika koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje dužnosti (čl. 6. toč. c) Zakona). Takvo djelovanje, naprotiv, uvećava osobnu odgovornost dužnosnika, jer je u svakom takvom konkretnom slučaju razložen stav o mogućnosti da je odluka kojom je nastao sukob interesa rezultat utjecaja dužnosnika na pojedine članove tijela. U slučaju da se radi o dužnosniku koji je i čelnik tijela koje je takvu odluku donijelo, osobna odgovornost postoji i po općim odredbama propisa koji reguliraju sustav uprave i ne može se otkloniti niti u slučaju da je pravo odlučivanja delegirano bilo kojoj drugom tijelu (unutarnjoj ustrojstvenoj jedinici) unutar tijela kojem je dužnosnik na čelu. Dužnosnik je obvezan u situaciji u kojoj bi mogao nastati sukob interesa na upravo navedeni način, izuzeti se unaprijed, osobnom, izričitom i dokumentiranim izjavom, iz bilo kojeg dijela postupka odlučivanja.

7. Dužnosnici mogu za vrijeme obnašanja javne dužnosti obnašati i drugu javnu dužnost, ali smiju primati plaću za obnašanje samo jedne javne dužnosti. Za drugu javnu dužnost dužnosnik nema prava ni na kakva materijalna primanja osim naknade za stvarno učinjene putne i druge troškove vezanih uz obavljanje te dužnosti.

Zakon naime dopušta da dužnosnik stječe i druge prihode na temelju obavljanja **djelatnosti**, koje i navodi, ali ne i za drugu **dužnost**.

8. Svaki dužnosnik je obvezan Povjerenstvu podnijeti izvješće o svojoj imovini, o imovini bračnog druga i malodobne djece te njezinoj vrijednosti, kao i o bilo kojem dijelu imovine, ako bi činjenica vlasništva u pogledu toga dijela imovine, svojom vrijednošću, načinom stjecanja ili drugim okolnostima, utjecala ili mogla utjecati na nastanak okolnosti sukoba interesa.

Imovina, za koju svaki dužnosnik ima obvezu podnošenja izvješća u smislu Zakona, jest imovina određena u smislu građanskog prava, jer je posve očito da je jedino u tom kontekstu, prema svrsi same imovinske kartice, relevantna za odlučivanje o postojanju mogućeg sukoba interesa.

Takva je imovina jedna i jedinstvena, i čini ju ukupnost svih prava i obveza definiranih jednim nositeljem. Sadržaj relevantnog u pogledu takve imovine, a u kontekstu Zakona, je činjenica da takva imovina ima vrijednost, u prvom redu tržišnu (premda nije isključena ni druga, primjerice afektivna), jer je nesporno da se stjecanje imovinske koristi može odviti u okolnostima sukoba interesa (npr. čl. 6. toč. a), h), i) Zakona)

Zakon o sprječavanju sukoba interesa ne definira pojam imovine, budući da je taj pojam definiran, kako je navedeno, odredbama dugih propisa, a ne utvrđuje ni bilo kakvu graničnu vrijednost imovine ili njezina pojedinog dijela, ispod koje bi bez iznimke prestajala obveza dužnosnika na njezino prijavljivanje, jer povod za nastanak okolnosti sukoba interesa može biti i imovina ili bilo koji njezin dio, manje, pa i minorne vrijednosti.

Na to neizravno upućuje, primjerice, odredba čl. 8. st. 3. Zakona, koja određuje da dužnosnik ne smije primiti dar, čije je vrijednost veća od 500,00 kn, pa čak niti dar, čija je vrijednost manja od toga iznosa, ako nije simbolične vrijednosti.

Konkretnu vezu između činjenice da je dužnosnik vlasnikom određenog dijela imovine i da takvo vlasništvo utječe ili može utjecati na nastanak situacije sukoba interesa procjenjuje sam dužnosnik, uz ostalo prema pravilima vlastite političke odgovornosti i vjerodostojnosti, dakle pravilima koja, prema sadržaju čl. 17. st. 1. Zakona, uz Zakon i dobre običaje, čine relevantni korpus normi po kojima je obvezno postupati i Povjerenstvo i dužnosnik. Dakako, a s obzirom na ono što je gore navedeno, veličina vrijednosti dijela imovine relevantna je za ocjenu o postojanju mogućeg sukoba interesa.

5. Iskustva Povjerenstva u primjeni Zakona i zaključci

Najvažniji zaključak, koji se odnosi na normativna rješenja i koji se temelji na skoro trogodišnjem iskustvu aktualnog sastava Povjerenstva u primjeni Zakona, jest da je zakonska definicija statusa službe koja obavlja stručne poslove za Povjerenstvo, a time i statusa samog Povjerenstva, temeljna prepreka radu i ispunjenju zakonskih obveza Povjerenstva.

Naime, člankom 17. stavkom 4. Zakona propisano je da stručne, administrativne i tehničke poslove za potrebe Povjerenstva obavlja Stručna služba Hrvatskog sabora.

Ovakva odredba Zakona našla se u prvoj noveli Zakona 2004. godine. Njome je izmijenjena odredba čl. 17. st. 4. izvornog teksta Zakona, koja je glasila: « Stručne, administrativne i tehničke poslove za potrebe Povjerenstva obavlja Ured Povjerenstva.»

Povjerenstvo je ovakvim zakonskim rješenjem lišeno osobito svoje kadrovske i materijalne samostalnosti, sa značajnom negativnim posljedicama po ispunjavanje zadaća, zbog kojih je osnovano.

Govorimo li o kadrovskom aspektu problema, u ovom trenutku u Uredu Povjerenstva (koji je sada samo formalna, a ne i stvarna unutarnja ustrojstvena jedinica Povjerenstva, jer državni službenici koji ondje rade privremeno su, kao službenici Stručne službe Hrvatskog sabora, raspoređeni na poslove u Povjerenstvu) rade 3 savjetnika, od kojih je jedan magistar ekonomije, drugi diplomirani ekonomist, a treći diplomirani pravnik, te jedna administrativna tajnica. Konkretna kadrovska rješenja međutim ne zadovoljavaju u potpunosti potrebe Povjerenstva. U prilog ovakvoj ocjeni ponajprije valja istaknuti činjenicu da znatan (i važan)

dio posla Povjerenstva predstavlja priprema i donošenje pravnih akata Povjerenstva (mišljenja, odluka i zaključaka), što uključuje ocjenu činjenica i okolnosti iz predmeta dužnosnika i podnesaka kao eventualnih kvalifikatornih razloga za vođenje postupka (ili razloga protiv toga), pripremu nacrtu izvješća i pravnog akta za izvjestitelja, koji će izvješće i taj nacrt, kao prijedlog akta izložiti na sjednici Povjerenstva (ili neposrednu pripremu nacrtu akta za Povjerenstvo, ako izvjestitelj u predmetu nije imenovan), izradu konačnog akta Povjerenstva, pravnu ocjenu činjenica i okolnosti koje dužnosnik bude naveo u svom eventualnom zahtjevu za zaštitu Ustavom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda Upravnom sudu Republike Hrvatske (a povodom zahtjeva Suda za očitovanjem Povjerenstva), kao i, eventualno, izradu nacrtu akta po okončanom postupku pred Upravnim sudom. Iz teksta odluka, koje čine privitak ovom izvješću, vidljivo je da se radi o pravnim aktima znatnijeg stupnja složenosti, po fizičkom obujmu i propisima, relevantnim za donošenje akta, ponekad usporedivih sa sudskim predmetima. U Pravilniku Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa o unutarnjem ustroju i postupku propisano je da se u Uredu Povjerenstva priređuju i nacrti provedbenih propisa koje donosi Povjerenstvo. Slijedom činjenice da godišnje izvješće Hrvatskom saboru uglavnom i u bitnom čine izvješća o samim postupcima pred Povjerenstvom, kao i pravna ocjena tih postupaka (tako je koncipirano i ovo izvješće), nacrt godišnjeg izvješća također izrađuje pravnik - službenik Ureda Povjerenstva. Imajući, u vezi s upravo iznesenim, u vidu činjenicu da Zakon ne propisuje nikakve preduvjete za članstvo u Povjerenstvu u pogledu struke i obrazovanja (činjenica da su u aktualnom sastavu Povjerenstva četiri pravnik samo je sretna okolnost, koja ne konstituira nikakvu formalnu obvezu bilo kojeg pojedinog člana s takvom naobrazbom, niti formalno pravo na referiranje službenika Ureda u postupku), Uredu Povjerenstva bio bi potreban još jedan VSS službenik pravne struke na razini savjetnika u Uredu Povjerenstva.

Nadalje, s obzirom na broj dužnosnika koji su obuhvaćeni Zakonom (1.147) pa sukladno tome i s obzirom na broj predmeta dužnosnika (izvješća o imovini i dokumentacije), potrebu da se javni podaci o dužnosniku ažurno evidentiraju, unose, kontroliraju te po potrebi mijenjaju i brišu, potrebu urednog vođenja evidencija, propisanih Pravilnikom, kao i drugih poslova pisarnice, Povjerenstvu je potreban još jedan SSS administrativni djelatnik/djelatnica. Međutim, rješavanje kadrovskih problema u Povjerenstvu neće riješiti i temeljnu poteškoću u radu Povjerenstva, materijalnu ovisnost ovoga tijela o Stručnoj službi Hrvatskog sabora (ali će, naprotiv, stjecanjem materijalne neovisnosti Povjerenstvu biti omogućeno rješavanje svih ostalih, pa i kadrovskih poteškoća). Povjerenstvo i u ovome izvješću ponavlja da je Republika Hrvatska početkom 2005. potvrdila Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv korupcije te da u poglavlju Konvencije, koje govori o preventivnim mjerama, propisano je da je svaka država stranka dužna, u skladu s temeljnim načelima svoga pravnog poretka, pobrinuti se da postoji tijelo ili tijela, kako bude primjereno, za sprječavanje korupcije pomoću metoda kao što su: a) provođenje preventivne antikorupcijske politike i prakse i, kad je to primjereno, nadgledanje i usklađivanje provedbe te politike i b) povećanje i širenje znanja o sprječavanju korupcije. Konvencija dalje propisuje da je **država stranka dužna takvom preventivnom tijelu ili tijelima osigurati potrebnu neovisnost**, u skladu s temeljnim načelima svoga pravnog poretka, kako bi tom tijelu ili tijelima omogućila izvršavanje njihovih dužnosti djelotvorno, i slobodno od svakog nepropisnog utjecaja, osigurala mu/im potrebna materijalna sredstva i specijalizirano osoblje, kao i izobrazbu koju to osoblje može trebati radi obavljanja svoje službe.

Drugo, u dijelu izvješća, koji se odnosi na statističke pokazatelje rada Povjerenstva, navedeno je da se od ukupno 105 prijava eventualnih sukoba interesa čak 27 odnose na osobe koje (eventualno) obnašaju javne dužnosti. Ne želeći šire argumentirati ovaj aspekt problema u primjeni Zakona (budući da je već naveden i u prethodnom izvješću Povjerenstva, ali i u tekstu formalnog akta koji je Povjerenstvo uputilo Nacionalnom odboru za praćenje

provedbe ... (koji je dio ovog izvješća), Povjerenstvo napominje da je uvjetna formulacija osoba koje se definiraju obnašateljima javne dužnosti u prethodnoj rečenici nužna je zbog činjenice da je čl. 21. st. 3. Zakona ne definira neposredno najširi doseg pravnog pojma osoba koje obnašaju javne dužnosti (formulacija čl. 21. st. 3. Zakona to čini posredno – « i druge osobe » - za dužnosnike navedene u čl. 2. Zakona) pa je nužno barem navesti kriterij (kriterije), kojim bi bilo moguće odrediti na koje se osobe iz javne sfere odnosi Zakon. U pogledu preciznog određenja toga pravnog pojma i time ispunjavanja temeljnog uvjeta pravne sigurnosti, zakonodavac bi morao definirati ovaj pojam (pravna kazuistika Povjerenstva, koja je u dosadašnjoj praksi u druge osobe koje obnašaju javne dužnosti uključila i predsjednike županijskih skupština, predsjednike gradskih vijeća i predsjednika Gradske skupštine Grada Zagreba je u tom smislu nedostatna). Povjerenstvo još jednom ističe da je ovakav postojeći status Povjerenstva apsolutna prepreka radu Povjerenstva.

U tekstu koji slijedi Povjerenstvo će navesti još neka aktualna normativna rješenja, čija bi izmjena ili dopuna po mišljenju Povjerenstva pomogla dosljednijoj primjeni Zakona, a potom i dio odredaba zakona kod kojih je Povjerenstvo, unatoč dobrom normativnom okviru, naišlo na poteškoće u primjeni.

U čl. 2. st. 1. Zakona, u alineji 26, među vrstama dužnosti, nalaze se i rektori i prorektori sveučilišta. Slijedeći smisao i svrhu Zakona s jedne strane, te pravni status visokoškolskih ustanova s druge, Povjerenstvo ocjenjuje da ne postoje valjani razlozi da ova skupina osoba bude uključena u Zakon (ili barem ne u obnašatelje javnih dužnosti iz čl. 2. Zakona).

U čl. 2. st. 2. Zakona valjalo bi ukloniti formulaciju s kraja rečenice « ako je to određeno aktom o izboru, potvrdi ili imenovanju », jer se njome otvara mogućnost arbitrarnosti u definiranju kruga osoba koje su obveznici Zakona.

U čl. 6. st. 6. navedeno je da će se porezne kartice dostaviti Povjerenstvu, ali se neće objavljivati. Ovdje je nužno detaljnije odrediti pojam porezne kartice, jer službene evidencije Porezne uprave Ministarstva financija ne pokrivaju u potpunosti sve one podatke koje dužnosnik može navesti u imovinskoj kartici, odnosno porezni sustav u Republici Hrvatskoj ne vodi službene evidencije o ukupnoj imovini poreznih obveznika. U vezi s upravom navedenim, Povjerenstvo je od Porezne uprave Ministarstva financija dobilo stučnu podlogu za tumačenje opsega i sadržaja spomenute obveze dostave podataka, iz koje proistječe da je pravno relevantna, u smislu mogućnosti usporedbe s imovinskom karticom, potvrda o visini dohotka za porezno razdoblje; dotične dokumente za pojedine dužnosnike mogla bi dostavljati Porezna uprava.

Nadalje, prvom novelom Zakona izmjenjen je članak 9. Zakona, koji je prvotno glasio: « Dužnosnici za vrijeme obnašanja javne dužnosti primaju plaću za dužnost koju obnašaju i ne smiju primati nikakvu drugu plaću ili naknadu, osim ako je to zakonom izričito propisano. » Navedenom novelom Zakona propisano je da dužnosnici koji za vrijeme obnašanja javne dužnosti primaju plaću za dužnost koju obnašaju ne smiju primati drugu plaću (naknadu Zakon u noveli ne spominje), osim ako obavljaju djelatnost dopuštenu Zakonom. Ovakva formulacija otvorila je mogućnost da neki dužnosnici svako novčano primanje na osnovi obnašanja druge dužnosti koje nema formalni naziv « plaća » smatraju dopuštenim primanjem u smislu Zakona, pa je Povjerenstvo je u kontekstu jednog postupka odlučivanja o sukobu interesa dužnosnika zauzelo pravno stajalište da dužnosnik, pod uvjetom da za jednu javnu dužnost prima plaću, drugu dužnost ne može obavljati na način da za njezino obavljanje prima bilo kakvu naknadu, osim stvarno učinjenih putnih i drugih troškova koji su u vezi s obavljanjem te dužnosti

Na kraju, u pogledu čl. 18. st. 5. Zakona, koji propisuje da je postupak pred Povjerenstvom zatvoren za javnost, a Povjerenstvo jedino objavljuje rezultate postupka, Povjerenstvo smatra da je potrebno načelo javnosti proširiti i na sam postupak, osim postupka glasovanja i, eventualno, vijećanja.

**Program –Plan jačanja mjera sprječavanja sukoba interesa i
Izvešće Povjerenstva Nacionalnom vijeću za praćenje provedbe Nacionalnog programa
suzbijanja korupcije o poduzetim mjerama vezanim uz praćenje provedbe Nacionalnog
programa suzbijanja korupcije 2006. – 2008.**

Dva formalna dokumenta, čiji sadržaj slijedi u tekstu izvješća, predstavljaju formalni sažetak stavova Povjerenstva o problemima u primjeni Zakona.

Oni predstavljaju i dio ispunjenja formalnih (i predloženim mjerama konkretiziranih, premda po mišljenju Povjerenstva dijelom neodgovarajućih) obveza Povjerenstva, navedenih u Nacionalnom programu suzbijanja korupcije 2006. – 2008.

Osnovni stav Povjerenstva u ovom kontekstu, kako je već navedeno u tekstu izvješća, je činjenica da temeljnu prepreku uspješnijem radu ovoga tijela predstavlja nepostojanje potpune i stvarne (materijalne uključujući i financijsku, kadrovske – u odnosu na Ured Povjerenstva, pa prema tome i pravne) neovisnosti Povjerenstva o Stručnoj službi Hrvatskog sabora, koju je potrebno ostvariti odgovarajućom izmjenom Zakona.

Prvi od navedenih dokumenata (akata) Povjerenstva predstavlja Program – Plan jačanja mjera sprječavanja sukoba interesa, koji u 11 točaka ciljeva, i tim ciljevima korespondirajućih mjera, predlaže poboljšanje normativnog područja sprječavanja sukoba interesa.

Ti ciljevi i odgovarajuće mjere su sljedeći:

« 1. širenje kruga dužnosnika, navedenih u čl. 2. st. 1. Zakona (predsjednicima i potpredsjednicima županijskih skupština); 2. uključivanje pravosudnih dužnosnika u dužnosnike iz čl. 2. st. 1. Zakona (svih sudaca i svih državnih odvjetnika i njihovih zamjenika); 3. izuzimanje rektora i prorektora sveučilišta iz kruga dužnosnika prema čl. 2. st. 1. Zakona; 4. pojasniti pojam sukoba interesa (jasnom odredbom-kombinacijom generalne klauzule i pojedinih slučajeva, slijedeći ratio legis-zahtjev da se zabrane propisuju tamo gdje zaista postoji opasnost sukoba privatnog i javnog interesa; uz definiranje novih ograničenja, treba razmisliti i o redukciji nekih postojećih koja nisu svrhovita sa stanovišta sukoba javnog i privatnog interesa); 5. precizirati obveze dužnosnika (jasnijim uređenjem naknada za rad, plaća, uklanjanjem određenih nejasnoća, obvezom prijave imovine i načina stjecanja za sve dužnosnika), 6. osigurati korištenje podataka iz zbirke podataka sukladno svrsi osnivanja zbirke; 7. rasterećenje Povjerenstva (posebna tijela za sprječavanje sukoba interesa na županijskoj razini, uz određene ovlasti Povjerenstva); 8. osiguranje izvršenje sankcija Povjerenstva; 9. zaštita prava dužnosnika (ustavnopravni zahtjev); 10. puna organizacijska i financijska neovisnost Povjerenstva; i 11. senzibilizacija i edukacija javnosti (javnim raspravama, okruglim stolovima. «

Drugi dokument je Izvešće Povjerenstva Nacionalnom vijeću za praćenje provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije o poduzetim mjerama vezanim uz praćenje provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije 2006. – 2008. Sadržaj Izvješća, koje je Povjerenstvo dostavilo Nacionalnom vijeću 16. svibnja 2007, je sljedeći:

Hrvatski sabor je na sjednici 31. ožujka 2006. donio Nacionalni program suzbijanja korupcije 2006. – 2008, koji ocjenu stanja na području sukoba interesa i obveze Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa formulira na sljedeći način:

« 4.2. Sprječavanje sukoba interesa

Dosadašnje iskustvo s donošenjem i primjenom, posebno s izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, nije dovoljno pridonijelo jačanju povjerenja u tijela javne vlasti.

Izmjenama tog Zakona treba izbjeći politizaciju rada Povjerenstva za sprječavanja sukoba interesa i otkloniti bilo kakvu sumnju javnosti u poštenje politike i vlasti, mogućnost prebacivanja krivnje s jednih na druge i izjednačavanje svih u korumpiranom djelovanju. Zbog toga:

1. Treba analizirati postojeći zakon koji propisuje postupak prijavljivanja imovine državnih dužnosnika te uključiti dužnosnike lokalne uprave i samouprave, uključujući i obvezu prijavljivanja načina na koji je imovina stečena.

2. Potrebno je osigurati striktno provođenje Zakona, uz pooštrenje sankcija dosadašnjeg Zakona, te propisati detaljne postupovne odredbe za postupak utvrđivanja odgovornosti i izricanja sankcija.

3. Povjerenstvo ne smije zamijeniti pravosudna tijela, pa mu treba propisati obvezu predlaganja političke odgovornosti, uključujući predlaganje opoziva državnih ili lokalnih dužnosnika, onih za koje utvrdi da su u sukobu interesa, a ako postoje opravdani razlozi za sumnju u počinjenje kaznenog djela korupcije valja postupiti prema postojećoj zakonskoj obvezi.

Osiguranjem dosljedne provedbe Zakona neće biti moguće prebacivanje krivnje i znat će se tko je odgovoran i kažnjen te će se tako izmijeniti uvjerenje javnosti o jednakoj krivnji svih obnašatelja vlasti.

Nositelj: Povjerenstvo za sprječavanje sukoba interesa. Rok: 30. lipnja 2006. «

Prije podnošenja samog izvješća, Povjerenstvo smatra nužnim ponajprije istaknuti načelnu napomenu vezanu uz metodologiju i sadržaj ovog izvješća. Prirodi ovakve vrste akta, kakav je donio Hrvatski sabor, formalno, ali osobito i sadržaju i smislu djelatnosti suzbijanja korupcije, primjeren je način provedbe programa, koji podrazumijeva nedogmatski i kritički odnos i prema načelnoj ocjeni stanja i prema konkretno utvrđenim mjerama za njegovu provedbu.

Stoga, Povjerenstvo je ovo izvješće koncipiralo na način da se u njegovu prvom dijelu govori o mjerama koje su u postupku provedbe, a koje Povjerenstvo smatra nužnim za provedbu Programa, u drugom dijelu o elementima provedbe koje Povjerenstvo također smatra potrebnim, a koji još nisu provedeni niti su u postupku provedbe, dok se treći dio izvješća odnosi na sadržaj provedenih mjera, te mjera o kojima se stavovi Povjerenstva o svrsishodnosti njihove provedbe razlikuju od stavova navedenih u Programu.

1. Mjere u postupku provedbe

Povjerenstvo u pogledu uvodnog dijela programa, koji se odnosi na rad Povjerenstva, odnosno na napomenu da treba izbjeći politizaciju rada Povjerenstva za sprječavanje sukoba

interesa napominje da ovakva načelna formulacija u programu ne pridonosi razumijevanju suštine problema u postupanju Povjerenstva, a koja nedvojbeno postoji u radu Povjerenstva.

Stoga Povjerenstvo želi naglasiti da valja razdvojiti poželjni element « politizacije» tijela za sprječavanje sukoba interesa, u smislu da dio personalnog sastava toga tijela, dio njegovih članova čine, i trebali bi ga i u budućnosti činiti, dužnosnici-zastupnici u Hrvatskom saboru, da je na čelu Povjerenstva predstavnik oporbenog dijela političkog spektra Republike Hrvatske, kao i potrebe da Povjerenstvo, radeći u okviru utvrđenih kriterija redosljeda postupanja, ne otklanja poticaje za odlučivanje o sukobu interesa koji nose aktualnu i važnu « političku težinu » te time ispunjavaju i svrhu nadzora aktualnih obnašatelja političke vlasti.

Dio na koji bi se gore citirana načelna napomena Programa trebala konkretno odnositi jest « omjer snaga» u Povjerenstvu. U ovom kontekstu Povjerenstvo drži potrebnim aktualni broj članova, zastupnika Hrvatskog sabora, smanjiti na dva člana, te proporcionalno povećati broj članova, uglednih javnih djelatnika na pet. Ovakvu mjeru Povjerenstvo drži primjerenom u smislu otklanjanja nepoželjnih elemenata političkog utjecaja u donošenju odluka, uz istodobno involviranje predstavnika civilnog društva, odnosno, najšire uzevši, javnosti kao nadziratelja rada javne vlasti.

Element nadzora javnosti nad radom Povjerenstva, koji je i inače načelna i zakonska obveza Povjerenstva, valjalo bi ojačati dodatnom mjerom, koja predstavlja zapravo drugi aspekt nadzora, « nadzor izvana » pa je stoga suštinski povezan, kao dopuna, sa sudjelovanjem većeg broja uglednih javnih djelatnika u radu Povjerenstva kao « nadzorom iznutra », mjerom izmjene Zakona u smislu da se sjednice Povjerenstva otvore za javnost (sadašnje zakonsko rješenje cijeli postupak odlučivanja čini nedostupnim javnosti, a javni su tek rezultati samog postupka).

U okolnostima kada je praktički nemoguće spriječiti da činjenica kako se prema određenom dužnosniku provodi postupak odlučivanja o sukobu interesa, i važni elementi postupka, poput dokaza, budu dostupni javnosti (jer se često pojave u javnim medijima kao inicijativa za postupak), čine nepotrebnom zakonsku odredbu o tajnosti postupka, a s druge strane, potencijalno povećavaju sumnju javnosti, da će daleko od njezinih očiju biti odlučivano po kriterijima različitim od zakonskih.

Povjerenstvo također ističe da ne postoje nikakvi bitni razlozi, koji bi dužnosnicima omogućavali da budu članovima nadzornih odbora trgovačkih društava koja su u državnom vlasništvu ili u kojima država ima većinski udjel, a od posebnog su državnog interesa (odredba čl. 11. st. 6. Zakona), kao i u upravljačkim ili nadzornim odborima neprofitnih pravnih osoba, kao što su zaklade, udruge i druge pravne osobe koje obavljaju znanstvenu, humanitarnu, kulturnu, sportsku i sličnu djelatnost (čl. 11. st. 8. Zakona). Upravo suprotno, postoje valjani razlozi (i to baš zbog činjenice da se radi o pravnim osobama od posebnog državnog ili javnog interesa) da dotične poslove obavljaju osobe koje su u stručnom i svakom drugom pogledu u potpunosti posvećeni poslu koji obavljaju.

Napokon, postoji element postupka, Zakonom propisan, ali važan i u praktičnom smislu - sankcija objave odluke o utvrđenom sukobu interesa u službenom glasilu o trošku dužnosnika, kao punitivni element *sui generis*, koji dakako nema bliske sadržajne veze (unatoč imenu) s istoimenom vrstom mjera iz kaznenog postupka, ali ima važno (političko) značenje. To dokazuje i konkretan problem Povjerenstva u vezi s navedenom mjerom – niti jedan dužnosnik kojemu je Povjerenstvo do sada odlukom o utvrđivanju sukoba interesa izreklo i

sankciju objave odluke, tu svoju obvezu nije ispunio. Povjerenstvo, nasuprot tome, nema efikasnog načina da tu sankciju provede sâmo, jer ne raspolaže vlastitim financijskim sredstvima. Stoga izmjena Zakona u smislu mogućnosti da Povjerenstvo financijskom samostalnošću u tom pogledu, unatoč otporu dužnosnika, primjeni Zakon, predstavlja važan doprinos dosljednosti primjene Zakona, a time i Programa.

Međutim, Povjerenstvo ističe da je četvrta predložena mjera, prijedlog koji se odnosi na mogućnost da Povjerenstvo sâmo objavljuje svoje odluke tek parcijalna mjera jednog šireg konteksta, koji, kao vrlo bitan upravo u kontekstu provođenja Programa, Povjerenstvo smatra potrebnim posebno izložiti.

2. Mjere koje je potrebno provesti

Kad je donesen Zakon o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti (Narodne novine, broj 163/03), njegova odredba čl. 17. st. 4. predviđala je da stručne, administrativne i tehničke poslove za potrebe Povjerenstva obavlja Ured Povjerenstva.

Međutim, prvom novelom zakona (Narodne novine, broj 44/04), ova je odredba izmijenjena te je za stručne, administrativne i tehničke poslove Povjerenstva zadužena Stručna služba Hrvatskog sabora. Povjerenstvo je ubrzo uočilo kako ovakvo zakonsko rješenje otvara neke načelne dvojbe, ali i stvara znatne poteškoće u praksi.

Naime, na osnovnoj, načelnoj razini, najprije treba konstatirati da je Povjerenstvo državno tijelo, tijelo javne vlasti, osnovano zakonom. Svrha Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti, pa prema tome i zadaća Povjerenstva kao tijela osnovanog radi provedbe Zakona, jest sprječavanje sukoba interesa kao specifičnog oblika korupcije, ili, vrlo često, kao djelovanja koje prethodi koruptivnom djelovanju u oblicima koji predstavljaju kaznena djela. U ovom najširem smislu, Povjerenstvo je antikoruptivno tijelo *sui generis* pa su Povjerenstvu, kao jednom od tijela, čija je zadaća prevencija korupcije, status i zadaće određeni na međunarodnopravnoj razini Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije, koju je Republika Hrvatska potvrdila početkom 2005. U poglavlju Konvencije, koje govori o preventivnim mjerama, propisano je da je svaka država stranka dužna, u skladu s temeljnim načelima svoga pravnog poretka, pobrinuti se da postoji tijelo ili tijela, kako bude primjereno, za sprječavanje korupcije pomoću metoda kao što su: a) provođenje preventivne antikorupcijske politike i prakse i, kad je to primjereno, nadgledanje i usklađivanje provedbe te politike i b) povećanje i širenje znanja o sprječavanju korupcije.

Država stranka dužna je takvom preventivnom tijelu ili tijelima osigurati potrebnu neovisnost, u skladu s temeljnim načelima svoga pravnog poretka, kako bi tom tijelu ili tijelima omogućila izvršavanje njihovih dužnosti djelotvorno, i slobodno od svakog nepropisnog utjecaja, osigurala mu/im potrebna materijalna sredstva i specijalizirano osoblje, kao i izobrazbu koju to osoblje može trebati radi obavljanja svoje službe.

Uspoređujući ovu međunarodnopravnu obvezu Republike Hrvatske (osobito u kontekstu načela hijerarhije pravnih akata), sa zakonskim rješenjima u pogledu omogućavanja Povjerenstvu djelotvornog izvršavanja dužnosti, slobodnog od svakog nepropisnog utjecaja, nemoguće je izbjeći zaključak, da postojeći zakonski model Ureda Povjerenstva ne omogućuje ispunjenje zadaća Povjerenstva, niti u smislu kako je to propisano Konvencijom, niti važećim zakonom o sprječavanju sukoba interesa.

Ovo stoga što, prema čl. II. Odluke o Stručnoj službi Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 94/01), Stručna služba Hrvatskog sabora « obavlja stručne, analitičke, administrativne, sigurnosne, tehničke i druge poslove u svezi s radom Hrvatskog sabora...a može imati i zajedničke stručne službe s Uredom Predsjednika Republike Hrvatske i Vladom Republike Hrvatske. Aktom o osnivanju zajedničke službe uređuje se ustroj, način i djelokrug rada te odgovornost za izvršavanje poslova.».

Postojećim zakonskim rješenjem Ured Povjerenstva, dakle jednog zakonom osnovanog državnog tijela postoji kao dio unutarnjeg ustroja drugog tijela državne vlasti (što doduše nije u suprotnosti s mogućnošću da takva zajednička služba postoji i s « drugim tijelima u Republici «-čl. 265. Poslovnika Hrvatskog sabora), na način da Ured čak nije definiran niti kao posebna unutarnja ustrojstvena jedinica Stručne službe, niti kao zajednička služba (pa shodno tome, s jedne strane, nikakvim propisom nije definiran niti unutarnji ustroj Ureda, broj djelatnika, opis poslova itd, a s druge strane je, upravo navedenim zakonskim rješenjem, onemogućeno Povjerenstvu da to samo učini). Time se Ured Povjerenstva (pa tako i samo Povjerenstvo) našlo u poziciji da je jedini formalni ovlaštenik u Uredu Povjerenstva tajnik Sabora (čl. 266. Poslovnika - « Voditelj Stručne službe sabora je tajnik Sabora. Tajnik usmjerava i usklađuje rad Stručne službe i odgovoran je za njezin rad. Tajnik Sabora ima u odnosu na Stručnu službu položaj dužnosnika koji je voditelj tijela državne uprave. «).

Zanemarujući efemernije dijelove ovog problema (još i danas se Povjerenstvo u medijima i drugdje najčešće spominje kao saborsko Povjerenstvo), ovakvo stanje stvari sigurno nije djelatna provedba načela neovisnosti u radu Povjerenstva. Tako je u praktičnom aspektu svoga rada Povjerenstvo neprekidno osuđeno na sporadično, i na svaki pojedini slučaj ograničeno, apeliranje na potrebu da se iziđe ususret materijalnim i drugim potrebama Povjerenstva, a bez (barem u načelu) garancija da će odluka o zahtjevu uvijek biti utemeljena na legalnim, a ne političkim razlozima.

Razlozi za izmjenu Zakona u navedenom smislu imaju jednaku težinu ocjenjuje li ih se i komparativno, usporedbom rješenja za komparabilna tijela u Republici Hrvatskoj (npr. Pučki pravobranitelj, kao neovisno državno tijelo, identičnog odnosa prema parlamentu - članove mu također imenuje Hrvatski sabor, i koje također podnosi izvješće Hrvatskom saboru), kao i za tijela sa sličnim zadaćama u pravnim porecima drugih zemalja.

Sljedeći prijedlog Povjerenstva odnosi se na potrebu izmjene Zakona u dijelu koji se odnosi na mogućnost da dužnosnik tijekom vremena u kojem obnaša dužnost stupa u poslovni odnos s tijelima državne vlasti ili s jedinicama lokalne samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ima upravljački udio (čl. 11. st. 3. Zakona). Naime, Povjerenstvo je mišljenja da sama zakonska mogućnost da dužnosnik tijekom obnašanja dužnosti stupa u poslovne odnose s gore navednim pravnim osobama potencijalno stvara i mogućnost za sukob interesa (kao i za koruptivna djelovanja u užem smislu) te da bi stoga takve poslove dužnosnicima trebalo zabraniti.

Povjerenstvo na kraju želi istaknuti i jednu odredbu Zakona, koja prema dosadašnjoj praksi Povjerenstva zahtijeva odgovore na neke dvojbe u pogledu načina njegove primjene. Naime, člankom 21. st. 3. Zakona propisano je da se odredbe članka 3.-6, 8-11. i 14. Zakona na odgovarajući način primjenjuju na sve osobe koje obnašaju javne dužnosti (sadržajno se radi o svim bitnim odredbama Zakona, osim onih vezanih uz obvezu izvješćivanja o imovini i prihodima). Budući da Zakon neposredno ne definira pojam javne dužnosti, postavlja se

pitanje kruga osoba ili kriterija, kojima bi se konkretiziralo navedeni pojam (npr. ulaze li u taj krug rukovoditelji javnih poduzeća, svih ustanova, ili, primjerice, da li bi relevantan kriterij uključivanja u navedeni krug bio raspolaganje sredstvima proračuna).

3. Provedene mjere i osvrt Povjerenstva na dio mjera utvrđenih Programom

U pogledu mjere pod toč. 1. Programa, koja glasi: « 1. Treba analizirati postojeći zakon koji propisuje postupak prijavljivanja imovine dužnosnika te uključiti dužnosnike lokalne uprave i samouprave, uključujući i obvezu prijavljivanja načina na koji je imovina stečena », Povjerenstvo ističe:

Postupak prijavljivanja imovine dužnosnika reguliran je člancima 7. i 7.a Zakona te Povjerenstvo sadržaj obveze dužnosnika u pogledu prijavljivanja imovine ocjenjuje adekvatnim i primjerenim svrsi koju je potrebno postići. Nejasno je međutim što se podrazumijeva pod obvezom « uključivanja dužnosnika lokalne samouprave i uprave ». U vezi s time najprije valja napomenuti da ne postoji krug osoba koje bi se moglo nazvati dužnosnicima lokalne **uprave**, budući da navedeni dužnosnici ne postoje od 11. travnja 2001, donošenjem Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Potom, ako pod potrebom uključivanja podrazumijevamo dužnosnike lokalne samouprave gradonačelnike, općinske načelnike i predsjednike općinskih vijeća koji obnašaju dužnost općinskih načelnika, utvrđivanje takve obveze nema nikakvog smisla iz jednostavnog razloga, što su ti dužnosnici (a navedeni su kao dužnosnici u čl. 2. st. 1, posljednjoj alineji Zakona), već uključeni u obvezu prijavljivanja imovine, dakako uz obvezu da prijave i način stjecanja imovine, kako je to utvrđeno u čl. 7. a Zakona. Ako se pak pri uključivanju dužnosnika lokalne samouprave mislilo na sve obnašatelje javnih dužnosti na razini gradova i općina (dakle i članove općinskih i gradskih vijeća), njihovo uključivanje (uz obvezu prijavljivanja imovine) bi iz temelja promijenilo opseg zadaća Povjerenstva (i zahtijevalo novi koncept njegova ustroja), samom činjenicom da bi broj dužnosnika s oko 1.100 narastao na nekoliko tisuća.

U pogledu mjere navedene pod toč. 2. Programa, koja glasi: « 2. Potrebno je osigurati striktno provođenje Zakona, uz pooštrenje sankcija dosadašnjeg Zakona, te propisati detaljne postupovne odredbe za postupak utvrđivanja odgovornosti i izricanja sankcija. », Povjerenstvo napominje:

Zakon je propis čija je svrha **spriječiti** sukob interesa, a Povjerenstvo je tijelo čija je zadaća **odlučivanje** o sukobu interesa. Dakle, intencija i duh Zakona čini **prevencija** (sprječavanje) okolnosti sukoba interesa, na način da i dužnosnici, a i javnost, budu upoznati sa pravnom suštinom sukoba interesa, kao bi dužnosnici takva zabranjena djelovanja, koja predstavljaju sukob interesa, mogli u budućnosti izbjeći.

Priroda akata Povjerenstva je u tom smislu doista specifična (i možda je najbliža aktu uprave izvan upravnog akta, dakle aktu uprave u širem smislu - konkretno obavijest dužnosnicima i javnosti), a primarna i najbitnija svrha im nije sankcioniranje (Povjerenstvo **odlučuje**, a ne sankcionira sukob interesa). Prava sankcija je politička sankcija, u obliku suda biračkog tijela na izborima. Ukratko, pooštrenjem sankcija neće se u bitnom doprinijeti ispunjenju svrhe Zakona.

Obveza propisivanja detaljnih postupovnih odredaba za postupak utvrđivanja odgovornosti i izricanje sankcija je obveza, koju je Povjerenstvo, nakon doista pomne i detaljne rasprave na nekoliko svojih sjednica tijekom 2005. godine ispunilo, donošenjem Pravilnika

Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa o unutarnjem ustroju i postupku (Narodne novine, broj 86/05).

U pogledu toč. 3. Programa, koja glasi: «3. Povjerenstvo ne smije zamijeniti pravosudna tijela, pa mu treba propisati obvezu predlaganja političke odgovornosti, uključujući predlaganje opoziva državnih ili lokalnih dužnosnika, onih za koje utvrdi da su u sukobu interesa, a ako postoje opravdani razlozi za sumnju u počinjenje kaznenog djela korupcije valja postupiti prema postojećoj zakonskoj obvezi. Osiguranjem dosljedne provedbe Zakona neće biti moguće prebacivanje krivnje i znat će se tko je odgovoran i kažnjen te će se tako izmijeniti uvjerenje javnosti o jednakoj krivnji svih obnašatelja vlasti. « , Povjerenstvo napominje:

Baš iz razloga navedenih u komentaru toč. 2. Programa, a i prema zakonskoj definiciji sukoba interesa, Povjerenstvo, prvo, **ne može** zamijeniti pravosudna tijela, drugo, zakonom je, s jedne strane, već propisana obveza predlaganja odgovornosti koja je sadržajno politička (jer odluka Povjerenstva u bitnom i jest prijedlog takve odgovornosti biračkom tijelu), a s druge strane, nije jasno kome bi se, formalno, upućivao prijedlog za opoziv dužnosnika koji nisu imenovani nego izabrani na dužnost (npr. zastupnika u Hrvatskom saboru) i napokon, treće, Zakon ne poznaje pojmove krivnje i kazne, već poznaje isključivo pojam odgovornosti, koja je uvijek osobna, bilo neposredno, ili posredno za dužnosnike-čelnike tijela javne vlasti (za ove posljednje u skladu s načelima o osobnoj odgovornosti dužnosnika utvrđenih odredbama propisa o sustavu državne uprave). Prema navedenom, nije moguće ni prebacivanje odgovornosti.

Povjerenstvo je u dosadašnjoj praksi imalo jedan slučaj odlučivanja o sukobu interesa (u kojem je sukob interesa i utvrđen), gdje je Povjerenstvo prema utvrđenim okolnostima slučaja utvrdilo i moguće postojanje kaznenog djela i u kojem je postupilo sukladno svojoj zakonskoj obvezi (dostavilo cijeli spis predmeta nadležnom državnom odvjetništvu). «

Navedeni tekst izvješća usvojen je na 6. sjednici Nacionalnog vijeća za praćenje provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije, 31. svibnja 2007.

U vezi s dijelom izvješća Nacionalnom vijeću, koji se odnosi na brojčani odnos osobnog sastava Povjerenstva (zastupnika u Hrvatskom saboru i uglednih javnih djelatnika), Povjerenstvo je, uzimajući u obzir argumente u naknadno provedenoj raspravi na sjednici Povjerenstva, koji govore u prilog, ili pak protiv povećanja broja članova-uglednih javnih djelatnika, donijelo zaključak da je o navedenoj tematici ipak potrebno provesti dodatnu raspravu.

Također, a radi pojašnjenja ocjene Povjerenstva u izvješću Nacionalnom vijeću, kako bi postupak pred Povjerenstvom valjalo učiniti javnim, Povjerenstvo napominje da se potreba javnosti postupka odnosi na cijeli postupak, osim postupka glasovanja, s time da Povjerenstvo za sada nije zauzelo konačan stav u pogledu postupka vijećanja.

Zaključna napomena o radu Povjerenstva

Povjerenstvo u aktualnom sastavu imalo je rijetku priliku pratiti i svojim aktima kreirati provedbu zakona na jednom novom području pravnog poretka Republike Hrvatske. U proteklih dvije i pol godine u ispunjenju te zadaće susretalo se s nemalim poteškoćama. Stoga

kao jednako nemalo postignuće, na početku zaključnih napomena o svome radu Povjerenstvo želi istaknuti činjenicu da je daleko najveći broj svojih formalnih akata (odluka i mišljenja) donijelo jednoglasno, uz nazočnost svih članova Povjerenstva. Povjerenstvo drži je u okolnostima u kojima je radilo uspjelo obaviti pionirski zadatak stvaranja temelja za pravne standarde na području instituta sukoba interesa u Republici Hrvatskoj, vlastitom pravnom kazuistikom propitalo i kritički ocijenilo zakonska rješenja, donijelo temeljne provedbene propise i uspjelo se do izvjesne mjere afirmirati kao čimbenik (premda niti jedini, a niti najvažniji) u širokoj paleti subjekata, čija je zadaća borba protiv korupcije.

Međutim, kontinuirana nemogućnost Povjerenstva da provodi svoju **primarnu** zadaću većim dijelom je stvorila percepciju o Povjerenstvu kao specifičnom tijelu pravosudne vlasti, čija je temeljna zadaća donošenje odluka sa što više sankcija, a te bi sankcije trebale biti svojevrstne kazne za situacije u kojima je dužnosnik u sukobu interesa. Ta percepcija nije nipošto bila ograničena na dobar dio javnosti i medija, već je, kao što je vidljivo iz formalnih dokumenata, dio i službene percepcije nekih tijela vlasti. Slijedeći taj stav, uspješnost rada Povjerenstva percipira se isključivo brojem odluka koje su donesene i brojem (što je moguće strožih) sankcija.

Takvo poimanje zadaća i obveza Povjerenstva posve je pogrešno. Primarna zadaća Povjerenstva je **prevencija** situacija sukoba interesa. Nažalost, okolnosti koje su pratile rad Povjerenstva i dobrim dijelom ga uvjetovale, nisu omogućile Povjerenstvu da na odgovarajući način ispuni tu svoju osnovnu zadaću. Povjerenstvo je i u 2006, kao i tijekom 2007. godine bilo ozbiljno hendikepirano u mogućnosti da provodi svoju edukativnu zadaću, koja ponajprije podrazumijeva slobodan, aktualan i neprekidan pristup podacima, koje je Povjerenstvo prema svojoj zakonskoj zadaći obvezno učiniti javnima, ali koja također podrazumijeva i kontinuirano educiranje dužnosnika, javnosti i medija.

Stoga se kao temeljni zaključak cijeloga izvješća, nekoliko puta ponavljan i u ovome kao i onom prethodnom, nameće potreba za odgovarajućom izmjenom Zakona. Njome bi Povjerenstvo bilo definirano kao potpuno samostalno, odnosno s punom pravnom osobnošću, što dakle podrazumijeva i uključuje punu materijalnu, organizacijsku i svaku drugu samostalnost.